



Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Nadace podporující neziskové organizace působící v
sociální a humanitární oblasti**

Bakalářská práce

Studijní program:

Sociální práce

Autor: Pecháček Ondřej

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Renata Švestková, Ph.D.

České Budějovice 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „Nadace podporující neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské/diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské/diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 24.07.2023

.....

Poděkování

Rád bych tímto vyjádřil poděkování Mgr. Ing. Renatě Švestkové, Ph.D., a to zejména za její osobitý přístup, cenné rady, konzultace, ochotu spolupracovat a odborné vedení v průběhu vytváření této bakalářské práce. Dále děkuji i své rodinně za podporu, vstřícnost a jejich trpělivost.

Nadace podporující neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti

Abstrakt

Tato bakalářská práce se věnuje a popisuje to, jak nadace, které jsou registrovány v České republice, podporují neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti. Cílem práce bylo zjistit, jaká je struktura českého nadačního sektoru zaměřeného na oblast sociální a humanitární. Dále bude zmapován objem finančních prostředků, které české nadace poskytly v letech 2018–2021 neziskovému sektoru působícímu v sociální a humanitární oblasti, ke kterým se zmapují i ostatní aktivity, jež realizují české nadace v rámci svého působení v těchto oblastech.

V teoretické části této práci bude popsán neziskový sektor jako takový a jeho dělení. Dále zde budou popsány specifika nestátních neziskových organizací a jejich poslání cíle a strategie tohoto neziskového sektoru. Dále v této práci budou zmíněny základní informace o nadacích včetně jejich historie, vývoje v České republice dále také to, jak se nadační sektor vyvíjel a co bylo jeho milníkem. Dále jak se nadace transformovali v letech 2014–2018, jak byly zakládány dle nového občanského zákoníku, kde tyto nadace působí a dále bude popsán nadační sektor jako takový.

K realizaci výzkumné části bakalářské práce bude využit kvantitativní typ výzkumu, konkrétně technika metoda sekundární analýza dat. Hlavním zdrojem dat pro práci bude Veřejný rejstřík nadací a nadačních fondů a dále pak informace nadací zveřejňované dle § 357 až § 361 nového Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb.

Závěry bakalářské práce mohou využít neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti v rámci tvorby fundraisingových strategií. V neposlední řadě mohou výstupy této práce využít i samotní dárci a mohou zvážit, zda podpoří neziskový sektor v ČR prostřednictvím nadací.

Klíčová slova

Nadace; neziskové organizace; sociální oblast; humanitární oblast

Foundation Supporting Non-Profit Organisations Focused on the Social and Humanitarian Field

Abstract

This bachelor thesis examines and describes how foundations registered in the Czech Republic support non-profit organizations operating in the social and humanitarian field. The aim of the idea was to find out the structure of the Czech foundation sector focused on the social and humanitarian field. It will also map the amount of funding that Czech foundations have provided in 2018-2021 to the non-profit sector operating in the social and humanitarian field, in addition to which other activities that Czech foundations carry out in these areas will be mapped.

The theoretical part of this thesis will describe the non-profit sector as such and its division. It will also describe the specifics of non-governmental non-profit organisations and their mission goals and strategies of this non-profit sector. Furthermore, this thesis will describe basic information about foundations including their history, development in the Czech Republic, how the foundation sector has evolved and what was its milestone. Furthermore, how foundations have transformed in 2014-2018, how they were established according to the new Civil Code, where these foundations operate and the foundation sector as such will be described.

To carry out the research part of the bachelor thesis, a quantitative type of research will be used, specifically the technique of secondary data analysis method. The main source of data for the thesis will be the Public Register of Foundations and Endowments, as well as the information of foundations published according to § 357 to § 361 of the new Civil Code No. 89/2012 Coll.

The conclusions of the bachelor thesis can be used by non-profit organizations operating in the social and humanitarian field in the development of fundraising strategies. Last but not least, donors themselves can use the outputs of this thesis and consider whether to support the non-profit sector in the Czech Republic through foundations.

Key words

Foundations; non-profit organisations; social sector; humanitarian sector

Obsah

1	Úvod	9
2	Typologie nestátních neziskových organizací	11
2.1	Spolek	13
2.2	Obecně prospěšná společnost	13
2.3	Ústav	14
2.4	Fundace	15
2.5	Nadační fondy	15
2.6	Nadace	15
3	Historie neziskových organizací zaměřených na nadační činnost v ČR	16
4	Sociální aspekty charitativní a nadační činnosti	18
4.1	Charita	18
4.2	Filantropie	18
4.3	Dobrovolnictví	18
4.4	Donátorství	19
5	Principy financování nestátních neziskových organizací	20
5.1	Vícezdrojovost	20
5.2	Samofinancování	20
5.3	Fundraising	21
5.4	Neziskovost	22
5.5	Daňové úlevy	22
6	Zdroje financování nestátních neziskových organizací	24
6.1	Vlastní zdroje	24
6.2	Cizí zdroje	24
6.3	Potencionální zdroje	24
6.4	Příspěvky z fondů Evropské unie	25
6.5	Dotace ze státního rozpočtu	25
6.6	Příspěvky územních samosprávních celků	25

6.7	Příspěvky nadací a nadačních fondů	26
6.8	Individuální dárcovství	26
6.9	Firemní dárcovství	26
7	Nadační prostředí v České republice	27
7.1	Princip fungování nadací v ČR	27
7.2	Princip financování nadací	28
7.3	Výroční zpráva	29
7.4	Popis dalších činností, které může nadace vykonávat	29
7.5	Podmínky pro poskytování nadačních příspěvků	30
7.6	Nadační investiční fond	31
7.7	Fórum dárců, z.s. a jeho význam	32
8	Výzkumná část	33
8.1	Cíl práce	33
8.2	Metodika výzkumu	33
8.3	Etika výzkumu	33
8.4	Popis výzkumného souboru	34
8.5	Způsob analýzy výsledků	34
	8.5.1 Analýza cíl č. 1 - struktura českého nadačního sektoru	34
	8.5.2 Analýza cíl č. 2 - objem finančních prostředků	36
	8.5.3 Analýza cíl č. 3 - ostatní aktivity, které realizují české nadace	38
8.6	Operacionalizace pojmů	38
8.7	Harmonogram výzkumu	39
9	Výsledky	40
9.1	Struktura českého nadačního sektoru	40
9.2	Objem finančních prostředků poskytnutých nadacemi	43
9.3	Ostatní aktivity, které realizují české nadace v	54
	9.3.1 Nadace JABLOTRON	54
	9.3.2 Nadace OKD	55

9.3.3 Nadace AGROFERT	56
9.3.4 Nadace ČEZ	57
9.3.5 Nadace O2.....	59
9.3.6 Nadace Vodafone Česká republika.....	59
9.3.7 Nadace pojišťovny Kooperativa	60
9.3.8 Nadace Komerční banky a.s. – Jistota	61
9.3.9 Nadace VINCI v České republice.....	62
9.3.10 Nadace Sirius	62
9.3.11 Nadace GCP.....	63
9.3.12 Nadace RSJ	63
9.3.13 Nadace Jedličkova ústavu	64
9.3.14 Nadace AGEL.....	65
9.3.15 Nadace BLÍŽKSOBĚ	65
9.3.16 Nadace J&T	66
9.3.17 Nadace táta a máma	66
9.3.18 Nadace Naše dítě	67
9.3.19 Nadace Divoké husy	67
10 Diskuze	69
11 Závěr	75
12 Seznam literatury	77
13 Seznam zkratk.....	90
14 Seznam příloh.....	91

1 Úvod

V dnešní vypjaté době se většina z nás setkává s neziskovými nestátními i státními organizacemi, s nadacemi, které poskytují peníze například na podporu adaptace ukrajinských dětí či podporují v souvislosti s energetickou krizí rodiny s dětmi, např. prostřednictvím příspěvků na volnočasové aktivity, dále pak často rodiny či senioři využívají různé typy sociálních služeb či je poskytována různá humanitární pomoc. Jakékoliv veřejně prospěšné činnosti, ať už ve formě finanční, materiální či poradenské, mají jedno společné, a to je pomoci lidem, kteří jsou v nouzi a bez pomoci by jejich sociální, ekonomická či kulturní situace byla neúnosnou. Tato pomoc má různé formy.

V České republice bylo ke dni 31. 12. 2022 dle ČSÚ registrováno 151 589 nestátních neziskových organizací, které se zaměřují například na podporu osob v tíživé životní situaci, na podporu znevýhodněných osob či rodin, na ochranu práv všech, kteří to potřebují. Jednou z právních forem nestátních neziskových organizací, jež na tomto poli hrají významnou roli, jsou nadační fondy a nadace. Tyto právní formy řadíme mezi fundace (dle NOZ). Mohou financovat, materiálně podporovat jakoukoli veřejně prospěšnou službu, která souvisí s účelem, pro který byla fundace založena. Řada nadačních fondů nebo nadací má na neziskovém poli již své zavedené jméno a jejich činnost je veřejnosti známá. Myslím si, že každý zná projekt „Pomozte dětem, většinou jako „žluté kuře v záchranném kruhu“, který pomáhá znevýhodněným dětem. Málokdo ale ví, že se jedná o veřejnou sbírku Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS). Cílem této bakalářské práce je zjistit, jaké nadace podporují neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti v České republice a prostřednictvím tohoto textu tak přispět k osvětě v této oblasti.

Sám jsem se začal věnovat komunitní činnosti v místě svého bydliště, a to konkrétně na sídlišti Vltava ve městě České Budějovice, kde žiji se svojí rodinou. Mám dvě malé děti a uvědomil jsem si, že aby se nám na toto místě hezky žilo, je potřeba pro to i něco udělat a nespolehat na to, že potřebné věci možná někdy někdo nějak udělá.

Rozhodl jsem se tedy vzít věci do svých rukou. Měl jsem myšlenku, jak v prostorách sídliště vytvořit krásné moderní dětské hřiště, a to nejen pro rodiny s dětmi, ale i z širšího okolí – a nejenom pro ně. Hledal jsem možnosti, jak pro tuto svoji myšlenku získat magistrát města či jiného investora. Při svém hledání jsem narazil i na nadace,

které podporují dětská hřiště. Jednou z takových nadací je například Nadace ČEZ a jejich grantové řízení Oranžové hřiště, které je zaměřeno právě na obnovu a rekonstrukci dětských hřišť. Tato nadace poskytuje příspěvek pouze právnickým osobám, takže já jako osoba fyzická jsem u této nadace nemohl bohužel žádat o podporu své myšlenky. Toto hledání mě ale zavedlo mezi nadace, jejich podporu a celkové fungování. Chtěl jsem se o tomto druhu financování dozvědět více, a to je vlastně jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl pro dané téma této mé bakalářské práce.

Pro samotnou myšlenku a realizaci daného hřiště jsem následně vytvořil projekt, se kterým jsem se přihlásil do soutěže pořádané magistrátem města České Budějovice. Tento každý rok vyčlení v rámci participativního rozpočtu určitou sumu peněz, jež rozdělí mezi projekty od lidí, které se do soutěže přihlásily. Obyvatelé města pak hlasují o daných projektech a ty s nejvíce hlasy město následně zrealizuje. Můj projekt skončil na krásném druhém místě, kdy magistrát města investuje dva miliony korun do obnovy a rozšíření tohoto hřiště.

Tento úspěch mě natolik namotivoval, že do budoucna mám v plánu založit spolek obyvatel sídliště Vltava. S tímto spolkem a s podporou místních obyvatel bychom na tomto místě mohli vytvářet další obdobné projekty a mohli tak již žádat o podporu i nadace, které podporují právnické osoby. To vše hlavně z důvodu, aby se nám všem doma a v našem okolí krásně a dobře žilo.

2 Typologie nestátních neziskových organizací

Mezi neziskové organizace patří jak příspěvkové, tak i nestátní neziskové organizace, jejichž hlavním účelem je podpora veřejně prospěšných činností. Dále mezi tyto organizace patří i Charita Česká republika. Tato je vázána na církevní právnickou osobu, která je definována v zákoně č. 3/2002 Sb., o církevních právnických osobách. Tento zákon stanovuje podmínky pro vznik, činnost, zrušení a další aspekty týkající se církevních právnických osob.

Příspěvkové organizace jsou organizace, které se svým charakterem řadí mezi právnické osoby. Dle § 20 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník se tedy o právnické osobě hovoří jako o organizovaném útvaru, u kterého zákon stanoví či uznává, že má právní osobnost. Mezi tyto útvary patří například příspěvkové organizace územních samosprávných celků, jimiž jsou obce, města či kraje, a to dle § 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Dále mezi tyto útvary patří například příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu – ministerstva, která dle § 53 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, hospodaří s financemi přijatými ze státního rozpočtu či s peněžními prostředky získanými svojí hlavní činností a mohou tak svojí činností přispívat svými financemi i nestátním neziskovým organizacím. Územní samosprávné celky, kterými jsou obce a kraje, mohou zakládat a zřizovat příspěvkové organizace, a to jako právnické osoby, které při výkonu své činnosti nevytvářejí zisk.

Fungování příspěvkových organizací na uvedených úrovních je svým rozsahem a strukturou mnohem složitější než u ostatních organizačních složek, proto mají tyto příspěvkové organizace též právní osobnost a jsou též samostatnými účetními jednotkami (Krechovská et al., 2018).

Na jaře roku 1990 bylo možné založit první právní formu, a to občanské sdružení (dle již neplatného zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů). Již Plamínek et al. (1996) pojem nestátní neziskové organizace definují jako organizace vytvořené ke správě věcí, které jen těžko budou aktivity provádět pro zisk, ale zase tyto činnosti mohou vykonávat lépe či jiným způsobem než stát. Oblasti, ve kterých tyto organizace působí, jsou zejména dle Šedivého (2003) vzdělání a výzkum, kultura, umění, ochrana lidských práv,

komunitní rozvoj, práce s dětmi a mládeží, zdravotní péče či sociální služby a další veřejně prospěšné činnosti. Proč dle Salamona a Anheiera (2004) tyto organizace přitahují tolik pozornosti je z velké části způsobeno rozsáhlou problematikou státu v oblasti sociální politiky, která probíhá prakticky ve všech částech světa. Pro tyto organizace platí mnoho stejných pravidel jako pro firmy či organizace, jež se soustřeďují hlavně na zisk (Novotný a Lukeš, 2008). Zaměstnávají řadu lidí, kteří poskytují různé typy služeb, které jsou důležité pro rozvoj všech oblastí života (Pelikánová, 2016). Autor dále konstatuje, že tyto organizace jsou ale nedílným a velice důležitým článkem fungující společnosti. Dle Krechovské et al. (2018) dochází ke sdružování občanů, a tak tedy kromě jiného i k podpoře společenského života a jeho rozvoje. V každé vyspělé zemi působí mnoho neziskových organizací, jež jsou zaměřeny na různé oblasti života jedinců, a tím pádem podléhají různým právním normám. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že problematika fungování těchto nestátních neziskových organizací je velice složitá. K pozornosti, kterou tyto organizace přitahují, také přispívá zejména jejich naprostý nárůst a množství oblastí, ve které působí. Dle Kryškové (2019) nestátní neziskové organizace definujeme jako organizace, které pro svou hlavní činnost nevyužívají podnikání a jejím hlavním posláním není dosažení zisku, i když výsledek hospodaření pro danou organizaci může být i ziskový.

Navzdory své rozmanitosti však tyto instituce sdílejí i některé společné vlastnosti. Jsou to dle Salamona a Anheiera (2004), Pelikánové (2016), Kryškové (2019) zejména:

- Organizace – Jedná se o formální skupinu osob s danou strukturou.
- Soukromé vlastnictví – Jsou institucionálně odděleny od státu.
- Nerozdělují zisk – Nevracejí zisky svým zaměstnancům či skupině vlastníků.
- Samospráva – Řídí své vlastní záležitosti a rozhodují autonomním způsobem.
- Dobrovolné – Členství v nich není ze zákona povinné. Členství v těchto organizacích je založeno na dobrovolnosti.

Vláda České republiky ustanovila již v roce 1992 poradní orgán vlády týkající se neziskových organizací. Tento orgán známe dnes jako Radu vlády pro nestátní neziskové organizace, která připravuje a předkládá vládě materiály týkající se nestátních neziskových organizací, a to hlavně za účelem toho, aby pro tyto organizace v České republice vznikaly vhodné podmínky pro jejich činnost a samotnou existenci. Jeden z těchto materiálů je dokument: Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními

neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030. Jedná se o strategii, ve které jsou stanoveny cíle, a to zejména v oblasti spolupráce veřejného sektoru s nestátními neziskovými organizacemi, a to až do roku 2030. Tuto strategii vláda ve finální podobě schválila dne 12. července 2021 (Pracovní skupina Strategie 2021-2030, 2020).

Pro účely této bakalářské práce se dále zabývám pouze nestátními neziskovými organizacemi, které může založit jak právnická, tak fyzická osoba, tj. spolky, ústavy a fundace. Dne 1. ledna 2014 nabyl platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník neboli Nový občanský zákoník, který rozděluje nestátní neziskové organizace na následující:

2.1 Spolek

Spolek je definován v tomto zákoně v §214 až §302, kdy je zde popsána definice spolku, jeho založení, členství, zánik členství, organizace spolku, členská schůze, zrušení či likvidace spolku a další důležité věci pro fungování a chod spolku. Jedná se dle Hommerové et al. (2020) o nástupnickou organizaci občanského sdružení, které fungovalo před vznikem Nového občanského zákoníku v roce 2012, kdy členská základna musí mít minimálně 3 osoby, kdy se může jednat i o osoby právnické. Dle Pelikánové (2016) je spolek právnická osoba, která je založena za účelem naplňování společného zájmu jeho zakladatelů, a to bez ohledu na to, zda se jednalo o soukromé zájmy zakladatelů anebo o veřejný účel, kdy je cílem např. pomoc osobám v jejich tíživé životní situaci. Dle Víta (2015) právo založit spolek je výrazem svobody, které garantuje Ústava, a to Listinou základních práv a svobod. Soudy z tohoto důvodu tedy nerady zasahují do vnitřních věcí spolku. Tyto věci ponechává na stanovách daného spolku, pokud tedy spolek svými činnostmi nepůsobí negativně na osoby fungující mimo konkrétní spolek. Dle Hommerové et al. (2020) spolek vzniká zápisem do veřejného rejstříku, kdy tento rejstřík obsahuje veškeré veřejné základní informace o daném spolku. Název spolku musí dle uvedeného zákona obsahovat slovo „spolek“ či „zapsaný spolek“ či zkratku „z.s.“.

2.2 Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost byla definována zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, kdy tento byl

ke dni 1. ledna 2014 zrušen příchodem nového občanského zákoníku. Byla tak zrušena i možnost zakládání nových obecně prospěšných společností. Pokud tedy tyto společnosti nebyly transformovány na jiný druh nestátní neziskové organizace, mohou tyto společnosti podle uvedeného zákona fungovat i nadále. Dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů jde tedy o společnost, která poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za stanovených podmínek, které jsou pro všechny uživatele naprosto stejné, kdy jako i u ostatních nestátních neziskových organizací jejich zisk nesmí být použit ve prospěch členů dané organizace, ale na obecně prospěšné služby, kvůli kterým byla daná společnost založena a které jsou popsány v zakládací listině společnosti. Tošner (1999) uvádí, že obecně prospěšná společnost může podnikat, ale to pouze za podmínky, že touto činností bude dosaženo kvalitnějšího využití majetku a nebude tím ohrožena dostupnost služeb společnosti. Dle Plamínka et al. (1996) jde tedy o právnickou osobu s daným účelem existence. Nejde ale o organizaci založenou na členském principu, ale na principu zaměstnanců či dobrovolníků, kteří se společně podílejí na poskytování obecně prospěšných služeb. Název musí dle uvedeného zákona obsahovat slovo „obecně prospěšná společnost“ či zkratku „o.p.s.“.

2.3 Ústav

Ústav je definován v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a to v §402 až §418, kdy je zde popsána definice ústavu, název ústavu, jeho založení. Dále je zde popsána například definice ředitele a správní rady a samozřejmě další věci pro jeho působení. Tento zákon dále uvádí: *Ústav je právnická osoba ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky, nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky*. Dle Víta (2015) se jedná o nástupce obecně prospěšných společností, kdy je spojuje řada znaků včetně jejich obecné povahy. Dle Kryškové (2019) je charakteristickým znakem Ústavu jeho účel, a to poskytování služeb veřejnosti, které jsou za stanovených podmínek každému dostupné. Nemůže tedy sloužit pouze určité skupině lidí a jejím zájmům. Pelikánová et al. (2016) uvádí, že ústav nemá členy, a je tedy více vhodný pro organizace, kdy své služby musí poskytovat na nediskriminačním principu a to tak, že nemůže stanovovat různé ceny konkrétní služby a zvýhodňovat tak ostatní oproti jiným. Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku, kdy tento rejstřík obsahuje stejně jako u spolku veškeré základní informace. Název ústavu musí dle uvedeného zákona obsahovat slovo „zapsaný ústav“ či zkratku „z.ú.“.

2.4 Fundace

Fundace jsou definovány v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a to v §303 až §305, kdy je zde definována jako *právnícká osoba vytvořená majetkem vyčleněným k určitému účelu*. Jedná se o nestátní neziskové organizace, mezi které řadíme nadační fond a nadace.

2.5 Nadační fondy

Nadační fondy jsou definovány v §394 až §401, kdy je zde popsána definice nadačních fondů a jejich účel. Tento zákon dále uvádí, že *zakladatel zakládá nadační fond k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky*. Kryšková (2019) uvádí, že majetek nadačního fondu je souhrn všech darů a vkladů, které nemusí splňovat předpoklady k trvalému výnosu. Muže být založen pouze k dosažení konkrétního účelu, kdy tento účel může být časově omezen. Dle Hejdkové (2015) má nadační fond vyčleněn majetek k určitému účelu, a to zejména k dobročinným anebo k prospěšným činnostem. Mohou používat tento majetek v souladu se svým účelem a zároveň mohou vyvíjet i vlastní činnost. Mohou tedy podnikat, kdy výtěžek z tohoto podnikání slouží k podpoře a k účelu, pro který by nadační fond vytvořen. Název nadačního fondu musí dle uvedeného zákona obsahovat slovo „nadační fond“.

2.6 Nadace

Nadace jsou definovány v §306 až §393, kdy je zde popsána definice nadace její založení, statut, vklady do nadace, majetek nadace a nadační kapitál a další věci důležité pro chod a fungování nadace. **Konkrétnímu fungování nadací je věnována kapitola 7 Nadační prostředí v České republice.**

Hlavními rozdíly mezi nadací a nadačními fondy jsou dle výše uvedeného zákona ty, že nadace může vlastnit majetek a spravovat jej tak, aby dosáhla svých cílů. Mezi tento majetek patří například nemovitý majetek či vlastnický podíl v akciové společnosti ve formě akcií. Nadační fond často vzniká výlučně z určitého majetku, který je určen pro podporu specifického účelu. Nadace může být financována různými způsoby, včetně darů od jednotlivců, firem, vlády nebo investičních výnosů. Nadační fond je zpravidla financován jednorázovým darem nebo majetkem, který je do něj vložen a oproti nadaci nemusí mít trvalou povahu.

3 Historie neziskových organizací zaměřených na nadační činnost v České republice

Neziskové organizace dle Novotného a Lukeše (2008) mají dlouhou a bohatou historii. V minulosti existoval dle Vacekové a Svidroňové (2016) neziskový sektor, který byl zastoupený charitativními organizacemi, různými dobrovolnými sdruženími a svépomocnými skupinami nebo institucí poskytující sociální a zdravotní služby pro chudé. Novotný a Lukeš (2008) dále uvádějí, že jednou z nejznámějších osobností v této oblasti je Anežka Česká, která ač byla z královského rodu, svůj život ve 13. století zaměřila na pomoc chudým a nemocným. Tato je do současné doby patronkou České katolické charity. Nadace byly v té době dle Škarabelové (2002) zřizovány biskupem. Ten schvaloval nadační jistinu, která obsahovala účel a využití nadačního jmění. Jako nadace byly zřizovány nemocnice, sirotčince, ústavy pro výchovu dětí či kostely. Osoby, kterým tyto nadace v té době sloužily, nebyly majiteli nadačního jmění, kterým byla nadace sama.

Hejduková (2015) uvádí, že nejdůležitějším rokem pro neziskové organizace byl rok 1811, kdy byl přijat v platnost obecný zákoník občanský. Tento umožňoval vznik neziskovým organizacím. Začaly se tak rozvíjet spolky jako například Pražský Sokol. V roce 1896 vznikla jedna z nejstarších a nejznámějších nadací u nás, a to Olivova nadace. Tato byla založena Aloisem Olivou, jenž byl v té době velkoobchodníkem s cukrem a císařským radou. Nadaci založil k podpoře a financování vychovatelny pro děti v Říčanech u Prahy. Olivova nadace byla během svého působení dvakrát zrušena, a to příchodem nacistů v roce 1945 a poté za komunistického režimu. Teprve až po Sametové revoluci byla v roce 1990 činnost nadace opět obnovena (Olivova nadace, 2021). Stejně tak jako Olivova nadace, tak i ostatní neziskové organizace dle Vacekové a Svidroňové (2016) náhle skončily, když Hitlerův Wehrmacht obsadil v roce 1939 České země. Začalo období totality, kdy jak nacisté, tak následně i komunisté nemilosrdně ničili vše svobodné a nezávislé, občanská společnost byla hlavním cílem jejich represí. Navzdory obdivuhodné práci kulturních aktivistů a opozičních vůdců, nezávislý dobrovolnický sektor zůstal malý a izolovaný od zbytku společnosti. Toto se změnilo až roce 1989, kdy se zhroutil komunistický režim.

Následující rok se na našem území začala formovat legislativa pro neziskový sektor, kdy v roce 1990 vešel v platnost zákon č. 83/1990 Sb., Zákon o sdružování občanů,

ve kterém bylo stanoveno, že občané se mohou svobodně sdružovat a zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení. Tím také vznikla určitá forma nadační činnosti, která znamenala, že některá občanská sdružení nesla ve svém názvu slovo nadace a také se částečně jako nadace chovala, protože např. rozdělovala finanční prostředky ze zahraničních nadačních zdrojů.

Dalším milníkem byl rok 1995, kdy vešel v platnost zákon č. 227/1997 Sb., Zákon o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, který upravoval právní poměry obecně prospěšných společností. V roce 1997 vychází zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech ve kterém bylo definováno fungování a chod nadací a nadačních fondů. Tím pádem bylo nutné, aby ty nestátní neziskové organizace, které se do té doby chovaly jako nadace, se nadací staly dle tohoto nového zákona anebo ze svého názvu vyloučily slovo nadace či nadační fond. Tento zákon tak přinesl zpřesnění struktury nestátních neziskových organizací v České republice a umožnil tak možnost čerpat finanční prostředky z Nadačního investičního fondu, který vznikl na návrh vlády v roce 1991. Vláda v této době z druhé vlny kupónové privatizace určila 1 % akcií jako majetek tohoto investičního fondu, z kterého v letech 1998-2001 rozdělila ve dvou etapách 1,3 miliardy korun mezi 102 nadací (Co je to Nadační investiční fond (NIF)?, 2022).

V roce 2004 se Česká republika stává členem Evropské unie, což přináší nové příležitosti pro neziskový sektor, a to zejména v oblasti čerpání finančních prostředků v rámci operačních programů EU. V roce 2012 došlo k významné změně legislativy, která upravovala fungování nestátního neziskového sektoru v ČR (podrobný popis aktuálních právních forem je uveden v kapitole 2 Typologie nestátních neziskových organizací). Následně byl schválen zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, který vstoupil v platnost v roce 2014 a upravuje aktuální právní formy nestátních neziskových organizací.

4 Sociální aspekty charitativní a nadační činnosti

Nestátní neziskové organizace působí dle Krechovské et al. (2018) v řadě oblastí, nabývají mnoha právních forem a činí mnoho aktivit, které jsou ze značné části ovlivňovány respektem a soucitem k druhým, lidskými obavami, závazky a péčí k osobám, jež nejsou členy jedné domácnosti. Tyto sociální aspekty rozlišujeme na charitu, filantropii, dobrovolnictví a donátorství.

4.1 Charita

Mrázek (2016) definuje pojem charita jako pomoc potřebným, kdy se soustřeďuje zejména na to, že jedinci konají dobro a na své vlastní potřeby nemyslí. Počátky charity mají náboženské kořeny, kdy zejména křesťanství prosazovalo lásku k bližnímu svému. Když poskytujeme charitu, dle Beránka a Ťupka (2008) tím dáváme najevo naši lásku ostatním, kdy zároveň máme starost i o jejich blaho. Rozmach charity začal v 60. letech 20. století, v Evropě začaly vznikat necírkevní dobročinné organizace, které se soustředily na problémy chudoby a její odstranění a na pomoc lidem jakoukoli formou.

4.2 Filantropie

Dle Anheiera (2014) se jedná o praktiky jednotlivců spočívající v lásce k lidskosti a dobrovolné věnování vlastních dovedností a osobního bohatství ve prospěch konkrétních veřejně prospěšných věcí. Pojem filantropie, stejně jako charita, má dlouhé historické kořeny v náboženství.

Mezi charitou a filantropií je rozdíl, a to v tom, že charita daruje potřebným finanční či hmotné dary, kdežto filantropie se soustřeďuje a zasahuje do širší oblasti jedinců. Snaží se podporovat sociální změny osob a pomáhat těmto osobám tyto změny i uskutečňovat (Filantropie, nebo charita?, 2022).

4.3 Dobrovolnictví

Dle Wilsona (2000) je dobrovolnictví jakákoli činnost, při které osoby poskytují svůj volný čas ve prospěch jiných osob, skupin anebo na podporu prospěšných věcí. Jedná se o aktivity pomáhajícího charakteru, které zahrnují více povinností než u spontánní pomoci, ale tento rámec pomoci je omezený oproti pomoci rodině či přátelům. Dle zákona č. 198/2002 Sb. zákon o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů definuje

na s. 4835 dobrovolnictví jako dobrovolnickou službu, která se zaměřuje kromě jiného na *pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí pro uvedené osoby nebo pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.* Tošner a Sozanská (2006) uvádí, že dobrovolnictví není obětování se pro věc, ale jde o projev lidské zralosti. Pomoc se poskytuje tomu, kdo ji opravdu potřebuje a zároveň tato pomoc poskytuje dobrovolníkovi pocit obohacení a smysluplnosti. Tyto činnosti přináší dobrovolníkovi nové zkušenosti i řadu nových dovedností.

4.4 Donátorství

Donátorství neboli dárcovství je dle Boukala (2013) postaveno na převzetí či poskytnutí něčeho cenného (finanční prostředky) či potřebného (předměty či znalosti), a to bez přímé protihodnoty. Dárce by neměl mít tedy žádný prospěch, protislužbu či výhody z poskytnutí daru. Jak již uvedl Friče (2001) v České republice, dárce přispívají nejčastěji do veřejných sbírek, které znají z masmédií a které jsou spojeny se situacemi, jež v lidech vyvolávají silné emoce. Cílovými skupinami, které tito dárce podporují, jsou děti, tělesně postižené osoby anebo oběti přírodních katastrof. Většina dárců zůstává v anonymitě, kdy nedostanou ani žádné potvrzení o poskytnutí daru či informace o skutečném použití jejich darů.

5 Principy financování nestátních neziskových organizací

Dle Kuvíkové et al. (2009) fungují neziskové organizace v tržní ekonomice a jejich činnost si vyžaduje materiální, technické a finanční zabezpečení, které se nemůže zakládat pouze na dobrovolné bázi. Trvale udržitelný rozvoj těchto organizací naráží na finanční problémy, kdy dle Pelikánové (2016) mezi základní principy financování těchto nestátních neziskových organizací patří vícezdrojovost, samofinancování, fundraising, neziskovost a daňové úlevy.

5.1 Vícezdrojovost

Krechovská et al. (2018) definuje vícezdrojovost jako získání nezávislosti na jednom zdroji příjmů, a to hlavně z obavy, aby nedošlo k zániku tohoto financování. Získávají se tak prostředky rozdílnými formami a z rozdílných zdrojů. Nejde tedy jen o počet a typy zdrojů, ale také o jejich poměrné zastoupení v celkovém financování organizace. Nestátní neziskové organizace často přijímají finance z více zdrojů, kdy ale jeden ze zdrojů je dominantní. Při výpadku tohoto jednoho zdroje by tak bylo ohroženo fungování a chod celé organizace (Šedivý a Medlíková, 2017).

Zdroje financování se dle Pelikánové (2018) dají rozdělit dle určitých kritérií, a to na:

- finanční zdroje (peněžní prostředky),
- nefinanční zdroje (dary, poskytnuté služby, informace),
- místní zdroje,
- zahraniční zdroje,
- interní zdroje (tedy zdroje, které organizace získávají vlastní činností),
- externí zdroje (individuální, veřejné či soukromé zdroje).

5.2 Samofinancování

Samofinancování Boukal (2013) definuje jako příjmy z vlastní činnosti organizace, čímž si zajistí většinou dlouhodobé zdroje, které může například použít na doplnění financí z veřejného rozpočtu. Pavlu (2014) popisuje nestátní neziskové organizace v rámci samofinancování jako sociální firmu, která komunikuje s veřejností a snaží se prostřednictvím komunikace, spolupráce, dohod či smluv o další získání finančních prostředků pro svou činnost. Dle Pelikánové (2018) výhodou tohoto financování

je to, že nikdo nenutí nestátní neziskové organizace utrácet tyto finance v předem dané struktuře, či je vyúčtovat v daném termínu.

5.3 Fundraising

Fundraising má spoustu definic, kdy dle Bouchala (2013) jde o získávání jak finančních, tak i nefinančních prostředků, které nestátní neziskové organizace potřebují pro naplnění svého poslání. Machálek a Nesrstové (2011) definuje fundraising jako „systematický a organizovaný proces získávání prostředků pro zajištění programových i provozních aktivit a rozvoje neziskové organizace“. Šedivý a Medlíková (2012) uvádějí, že se jedná o proces, který se v organizaci podílí jak na vnitřních a vnějších vztazích, tak společně s marketingem, lobbingem a vztahy s veřejností, ovlivňuje dobré jméno a celkovou značku organizace.

Toto je jen několik málo definic z odborné literatury tohoto výrazu. Slovo fundraising pochází z anglického jazyka a jeho doslovný překlad znamená „získávání finančních prostředků“. V České republice byl ale tento anglický výraz dobře přijat a stal se nedílnou součástí a jedním z principů financování nestátních neziskových organizací.

Dle Krechovské et al. (2018) je fundraising typický hlavně pro nestátní neziskové organizace, kdy jde o unikátní získávání prostředků, které spočívá v oslovování dárců a navázání s nimi dlouhodobé partnerství či spolupráci. Dle Nortona (2009) patří fundraising mezi velice důležité činnosti organizace, a to hned z několika důvodů. Těmito důvody jsou:

- **Přežití** – Každá organizace potřebuje dostatek peněz, aby přežila. Musí těmito penězi pokrýt své náklady na mzdy svým zaměstnancům či financovat vybavení. Pokud peníze daná organizace nevybere, nemůže tak vykonávat svou činnost a zanikne.
- **Expanze a rozvoj** – Pokud má organizace čelit výzvám v budoucnosti, musí neustále zlepšovat kvalitu svých služeb, rozšiřovat své aktivity do dalších oblastí, provádět výzkum a mít připraven správný podnikatelský plán.
- **Snížení závislosti** – kdy je potřeba rozšířit svou fundraisingovou základnu tím, že se přivedou další dárci a získají se tak další zdroje příjmu s těmi mohou snížit závislost dané organizace na jednom či několika hlavních dárcích.

- Budování podpory – Fundraising není jen o množství peněz, které se vyberou, ale také o získávání příznivců. Ty mohou být do budoucna ještě štedřejší, mohou se stát sami dobrovolníky v organizaci či by mohli přesvědčit k podpoře i jiné subjekty.
- Vytvoření životaschopné a udržitelné organizace – Získat takové příznivce, kteří se budou cítit být důležitou součástí organizace a kteří budou organizaci dlouhodobě finančně i materiálně podporovat.

Jedním z nástrojů fundraisingu je i crowdfunding, který v přesném překladu znamená hromadné financování. Crowdfunding dle Belleflamma et al. (2014) zahrnuje veřejnou výzvu, většinou uskutečněnou přes internet, která slouží k získání finančních prostředků, a to buď formou daru anebo výměnou za budoucí produkt nebo nějakou formu odměny.

5.4 Neziskovost

Dle Hommerové et al. (2020) lze neziskovost definovat tak, že pokud organizace dosáhne nějakého zisku, tak tento zisk nesmí rozdělit mezi majiteli či vlastníky organizace. Zisku může organizace dle Krechovské et al. (2018) dosáhnout z provozování podnikatelské či obdobné činnosti. Při dosažení zisku musí organizace všechen tento zisk využít pouze na prostředky či činnosti, které slouží k naplnění cílů a vizí dané organizace. Každá nezisková organizace musí svoji činnost zveřejňovat ve výročních zprávách a různými výkazy. To, dle Pelikánové et al. (2016), vede k transparentnosti daných organizací, kdy tyto povinnosti vypadají na první pohled jako kontrola ze strany státu, ale jedná se zejména o činnost, která přispívání k budování důvěry veřejnosti k dané organizaci či k případnému získávání nových donátorů. Nejpočetnějším zastoupením těchto právních forem dle Úřadu vlády Č. republiky (2022) jsou dlouhodobě spolky následované pobočnými spolky. Důležitými aktéry jsou také i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy, ústavy, nadace a školské právnické osoby.

5.5 Daňové úlevy

Daňovou problematiku nestátních neziskových organizací řeší zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, který tyto organizace definuje pojmem veřejně prospěšný poplatník. Dle Kryškové (2019) zdanění neziskových organizací je obtížnější než u běžných podnikatelských subjektů, a to hlavně z důvodu toho, že neziskové organizace mají různé druhy příjmů, kdy se musí posuzovat, zda jde o

příjmy z podnikatelské nebo hlavní (nepodnikatelské) činnosti či jde o příjmy, které jsou od daně z příjmů osvobozené. Pelikánová et al. (2016) rozděluje daňové úlevy neziskových organizací na tyto režimy:

- Osvobození příjmů od daní – osvobození od majetkových daní či DPH;
- Úlevy na daních – uplatnění snížení daňové povinnosti;
- Úlevy na daních dárců – donátoři mohou výši daru započítat do svého účetnictví jako odečitatelnou položku;
- Daňová asignace – jedna z forem daňového režimu, kdy poplatník daně může předat část této daně konkrétní neziskové organizaci.

Daňové úlevy se řídí vždy platnými právními předpisy, které se velmi často mění, proto autor neuvádí konkrétní právní předpisy.

Neziskové organizace by měly používat takové postupy finančního řízení, které vytvářejí v organizaci stabilitu a flexibilitu, a to jak v současnosti, tak i v budoucnu. Dle Popel Nonprofits (2022) je důležité pro takový stav dodržovat několik důležitých pravidel. Takovými pravidly jsou například:

- Rozpočtování – rozpočty poskytují finanční informace na podporu veškerého plánování. Efektivní rozpočty jsou realistické se spolehlivými předpoklady.
- Projektové náklady – Je nezbytné, aby organizace chápaly skutečnou cenu svých projektů, aby mohly rozhodovat o potřebách fundraisingu či o smluvních podmínkách.
- Finanční informace – rozvíjení finanční gramotnosti, používání a porozumění finančních zpráv a osvojení si této terminologie.
- Finanční odpovědnost – odpovědnost za provádění finančních činností a finančních rozhodnutí.
- Provozní rezervy – každá nezisková organizace by měla mít nějaké finance v rezervě, aby mohla reagovat na neočekávané příležitosti či ztráty.
- Finanční bezúhonnost – dodržovat vysoký standard bezúhonnosti a poctivosti ve všech finančních činnostech dané organizace.

6 Zdroje financování nestátních neziskových organizací

Stejskal et al. (2012) uvádí, že pro neziskové organizace je charakteristické to, že získávají finance ze tří hlavních zdrojů, kterými jsou vlastní zdroje, cizí zdroje a potencionální zdroje.

6.1 Vlastní zdroje

Dle Boukala (2013) jsou těmito zdroji například:

- prodej vlastních výrobků a služeb – poradenství, či prodej výrobků z chráněných dílen či obnovných programů;
- příjmy z vybírání členských příspěvků – členové organizace přispívají pravidelně na její chod předem stanovenou částkou. K tomuto získanému příjmu není potřeba vyvinout velké úsilí, ale vybraná částka netvoří velkou část rozpočtu;
- příjmy z pronájmu hmotného majetku (pronájem kanceláří, vozidel, nemovitostí);
- příjmy z pronájmu nehmotného majetku (know-how, licence);
- příjmy z úrokových vkladů.

Hommerové et al. (2020) k vlastním zdrojům nestátních neziskových organizací uvádějí, že jde o důležitou činnost a zdroj financování, jelikož tak daná organizace nemusí být plně závislá na jiných, často i nejistých zdrojích.

6.2 Cizí zdroje

Cizími zdroji dle Stejskala et al. (2012) se rozumí získání finančních prostředků od jiné organizace. Poskytovatelem těchto prostředků jsou nejčastěji banky, které požadují poskytnuté prostředky vrátit do určité doby, a to většinou i s úroky. Získání jakékoliv půjčky pro neziskovou organizaci, například na předfinancování projektu je velmi obtížné, podmínky bankovního sektoru nemohou často nestátní neziskové organizace splnit. Většina jejich majetku je v pronájmu, a tak tímto majetkem bankovnímu sektoru nemohou ručit.

6.3 Potencionální zdroje

Dle Pelikánové (2016) jde o takové zdroje, které jsou nenárokové a získávají se prostřednictvím žádostí či projektů předkládaným jednotlivým donátorům, právníkům osobám či veřejným institucím. Takto získané finance musí být použity

na předem schválený účel. Dle autorky se jedná zejména o příspěvky z fondů Evropské unie, přímé a nepřímé dotace ze státního rozpočtu, příspěvky územních samosprávních celků, příspěvky od nadací a nadačních fondů, a o firemní či individuální dárcovství.

6.4 Příspěvky z fondů Evropské unie

Tyto fondy jsou klíčovým nástrojem pro provádění evropské politiky soudržnosti, která si klade za cíl snížit ekonomické a sociální rozdíly mezi členskými státy a jejich regiony. Skrze tyto fondy jsou investovány finanční prostředky, které jsou určeny k tomuto účelu. Zájemci mají možnost čerpat prostředky z těchto fondů prostřednictvím jednotlivých operačních programů (Informace o fondech, 2022).

6.5 Dotace ze státního rozpočtu

Ministerstvo práce a sociálních věcí se aktivně zabývá financováním sociálních služeb prostřednictvím vytváření a realizace dotační politiky v oblasti sociálních služeb. Ministerstvo poskytuje metodickou podporu subjektům působícím v oblasti sociálních služeb a provádí hodnocení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti výdajů, které jsou realizovány. Kromě toho se ministerstvo podílí na realizaci investiční politiky ve svém resortu týkající se infrastruktury a technického vybavení sociálních služeb. Spolupracuje na zpracování dokumentace programů souvisejících s touto oblastí. Ministerstvo je také aktivní v jednáních s orgány Evropské unie, které se týkají problematiky sociálních služeb. Navíc spolupracuje s centrálními orgány státní správy a orgány místní samosprávy (Financování sociálních služeb, 2022).

6.6 Příspěvky územních samosprávních celků

Kraj musí dle zákona 108/2006 Sb. Zákona o sociálních službách zajistit dostupnost poskytování základních forem sociálních služeb na svém území, které zároveň financuje penězi ze státního rozpočtu. Tyto služby musí být registrovány v rejstříku sociálních služeb, kdy o výši konkrétních příspěvků rozhoduje zastupitelstvo kraje. Výše příspěvku, který kraj dostane na podporu sociálních služeb, je určena procentním podílem z celkového ročního obnosu peněz, jež má ministerstvo každý rok vyčleněno na podporu těchto služeb. Procentní podíl pro jednotlivé kraje se pohybuje v rozmezí od 3,4 % pro Karlovarský kraj až po 11,99 % pro Moravskoslezský kraj.

6.7 Příspěvky nadací a nadačních fondů

Dle Šedivého a Medlíkové (2012) jsou tyto fundace významnými dárci pro neziskové organizace, a to zejména pro ty, které se zaměřují na práci v terénu. Dle názorů autorů při žádosti o dary u těchto organizací je důležitá komunikace, která odpovídá komunikaci s úředníkem krajského úřadu, kdy je potřeba se na danou schůzku řádně připravit a mít dobře zpracovaný projekt či žádost o grant. Dle Pelikánové (2016) mají při těchto žádostech výhodu ty neziskové organizace, které mají s danou nadací či nadačním fondem společné téma a oba se zaměřují na stejnou problematiku v dané sociální oblasti, která odpovídá jejich poslání. **Více o tomto tématu je popsáno v kapitole 2.4.1 Nadace a v kapitole 2.4.2 Nadační fondy.**

6.8 Individuální dárcovství

Dle Rosse a Tempela (2003) je individuální dárcovství postaveno na osobních vztazích mezi fundraiserem a donátorem, ale správný fundraiser, pokud žádá od donátora větší dar pro danou organizaci, tak o to větší energii a úsilí by měl investovat do budování těchto vztahů. I dle Boukala (2013) je individuální dárcovství závislé na budování osobních vztahů mezi dárci a neziskovými organizacemi. Jde o součást fundraisingové strategie, kdy fundraiser by měl být schopen vyhledat vhodné podporovatele a předat jim nadšení a zápal pro danou věc.

6.9 Firemní dárcovství

Dle Bartošové (2006) řada firem začlenila tento druh podpory do své strategie. V této strategii se mohou řídit proaktivním přístupem, kdy si firma sama vyhledává vhodné projekty a partnery se kterými chce spolupracovat anebo se zaměřují na reaktivní přístup, kde reagují na přichozí žádosti od neziskových organizací. Dle Boukala (2013) je spolupráce mezi nestátními neziskovými organizacemi a firmami velice důležité a pro obě strany má zásadní význam. Neziskové organizace při tomto druhu dárcovství získají potřebné zdroje a firmy touto podporou rozšíří svoji marketingovou činnost. Stejně jako u individuálního dárcovství je dle Pelikánové (2016) důležité zaujmout a udělat dojem na osobu, která se stará o přerozdělování finančních prostředků dané firmy. Některé z těchto firem mají již propracované formy sponzoringu, kdy mohou poskytnout hmotný dar, výrobky, které vyrábějí, slevu na tyto výrobky či na poskytované služby.

7 Nadační prostředí v České republice

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2 Typologie nestátních neziskových organizací, nadační prostředí v České republice je tvořeno nadacemi a nadačními fondy. Pro účely tématu této BP se autor dále zaměřuje na podrobný popis nadací a jejich významu pro nestátní neziskový sektor v ČR.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v § 306 uvádí, že nadace je zakladatelem zakládána k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky. *Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podobě obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak* (Zákon č. 89/2012 Sb., § 306, s. 1059). Dle Víta (2015) lze jednoduše nadaci definovat jako osobu, která spravuje svůj majetek, který do ní vložil její zakladatel anebo který získala z výtěžků vlastní činnosti tak, aby naplnila svůj účel. Pelikánová et al. (2016) uvádí, že nadace nesmějí být zakládány za účelem dosahování zisků. Také nesmí podporovat politické hnutí či politické strany a nesmí ani podporovat své členy či zaměstnance a osoby blízké těmto jedincům. Bezouška (2014) uvádí, že do změny zákona v roce 2014 mohla být nadace založena pouze k obecně prospěšnému účelu, kdy po tomto roce, kdy vešel v účinnost nový občanský zákoník, mohly být nadace zakládány také již k účelu soukromému. Pokud bude účel nadace hospodářsky užitečný, může tak nadace sloužit i jeho zakladateli či několika málo osobám, přičemž se nemusí jednat o dobročinný účel. Nadace dle Hommerové et al. (2020) mají mít oproti nadačním fondům trvalý charakter a nemají sloužit k výdělečným činnostem. V rámci své vedlejší činnosti ale mohou podnikat. Kromě již zmíněného dobročinného či veřejně prospěšného účelu je pro založení nadace potřeba vklad, a to ve výši 500 000 Kč. Potřebná částka 500 000 Kč je definována v § 336 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Pelikánová et al. (2016) k tomuto uvádí, že tento nadační kapitál se může v průběhu času měnit, zvyšovat či snižovat. Nikdy by ale neměl klesnout pod tuto stanovenou hodnotu, jinak může nadaci hrozit i zaniknutí. Nadace dle uvedeného zákona vzniká zápisem do veřejného rejstříku a v názvu musí obsahovat slovo „nadace“.

7.1 Princip fungování nadací v ČR

Založení nadace vyžaduje vytvoření nadační listiny, která musí být veřejnou listinou ve formě notářského zápisu, jak stanoví zákon. Nadační listina může být buď pořízena pro případ smrti nebo zakládací listinou. Zakládací listina může být vytvořena jedním

nebo více lidmi, avšak v případě nadace je nutné, aby všichni jednali jednomyslně (Založení nadace a nadačního fondu, 2022). Tato listina dle Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník na s. 1059 v § 310 musí obsahovat kromě jiného i kritéria, která musí být splněna pro získání grantového příspěvku od nadace, včetně možných příjemců nebo oblastí, ve kterých nadace může vykonávat činnosti v souladu s jejím účelem. Dle Pelikánové (2016) je dalším důležitým dokumentem Statut nadace. Tento statut se řadí mezi vnitřní dokumenty nadace a dává konkrétní podobu ustanovením obsaženým v nadační listině. Jeho hlavním účelem je upravit postup jednání orgánů nadace a stanovit podmínky pro poskytování nadačních příspěvků. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v § 354 a v § 355, definuje tyto nadační příspěvky jako peněžní prostředky, které nadace poskytuje v souladu s její nadační listinou nebo statutem, a tím plní svůj účel. V praxi nadace využívá nadační příspěvky, jež jsou kontrolovány správní radou. Existují omezení týkající se příjemců nadačního příspěvku (například zakladatel nebo osoby mu blízké, členové nadace, zaměstnanci nadace a osoby jim blízké nemohou obdržet nadační příspěvek – s výjimkou situací, kdy se takové osoby stávají součástí skupiny podporovaných osob). Příjemce nadačního příspěvku musí nadaci dokázat, jak přesně nadační příspěvek využil, a to v souladu se sjednanými podmínkami.

7.2 Princip financování nadací

Dle Espinoza (2013) jsou finanční prostředky pro nadace nezbytné nejen k dosažení jejich obecně prospěšných cílů. Přiměřený přísun finančních prostředků hraje zásadní roli v úspěšném fungování každé nadace. Nadace získávají finanční zdroje z několika hlavních kanálů. Tím dochází především k přerozdělování finančních prostředků a také ke správě již získaného majetku. Dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů v § 357 mohou být tyto prostředky využívány na běžný provoz nadace, vyplácení odměn členů správní a dozorčí rady a zaměstnanců, a na další aktivity, které přispívají k uskutečňování a rozvoji činnosti nadace. Toto platí i pro ostatní neziskové organizace, kterým je poskytována pomoc při pokrytí nákladů na provoz a při rozvíjení a zdokonalování aktivit směřujících k dosažení veřejně prospěšných cílů, kdy zdroje financování nestátních neziskových organizací, pod které spadají právě již zmíněné nadace, jsou popsány v kapitole 6 Zdroje financování nestátních neziskových organizací.

7.3 Výroční zpráva

Dle § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů je výroční zpráva povinná pro všechny účetní jednotky, které musí mít auditovanou účetní závěrku. To znamená, že je tedy povinná i pro zmíněné nadace. Účelem této výroční zprávy je poskytnout komplexní informace o výkonnosti, činnosti a hospodářském postavení těchto jednotek. Výroční zpráva obsahuje jak finanční, tak nefinanční informace, včetně informací o událostech po rozvahovém dni, předpokládaném vývoji činnosti, výzkumu a vývoji, nabytí vlastních akcií nebo podílů, aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích, zahraničních pobočkách a dalších požadavcích dle konkrétních právních předpisů.

Dle § 13b tohoto zákona jakékoli účetní jednotky v jednoduchém účetnictví tvoří přehledy majetku, závazků, příjmů a výdajů. Tyto přehledy ve formě výročních zpráv musí být sestaveny nejpozději do 6 měsíců po ukončení účetního období, kdy dle § 72 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, dané účetní jednotky musí zveřejnit své výroční zprávy, a to prostřednictvím jejího uložení ve sbírce listin. Tato sbírka listin je dostupná všem, a to na portálu Ministerstva spravedlnosti České republiky pod názvem Veřejný rejstřík a Sbírka listin.

7.4 Popis dalších činností, které může nadace vykonávat

Nadace může vykonávat řadu dalších činností a aktivit kromě pouhého rozdělování finančních prostředků. Tyto činnosti nadace také zveřejňuje ve svých výročních zprávách, kdy některé z těchto činností zahrnují například:

- **Grantové programy:** Nadace může vytvářet a spravovat grantové programy, ve kterých poskytuje finanční prostředky a podporu neziskovým organizacím a projektům, které se shodují s jejími cíli a hodnotami.
- **Vzdělávání a výzkum:** Nadace může investovat do vzdělávacích a výzkumných iniciativ, jako je poskytování stipendií a grantů pro studenty a výzkumné projekty, organizování konferencí a seminářů, podpora vzdělávacích institucí a rozvoj vzdělávacích programů.
- **Podpora a rozvoj komunity:** Nadace může zaměřit svou činnost na podporu místních komunit a sociálně znevýhodněných skupin. To může zahrnovat

financování a organizování sociálních programů, podporu občanské angažovanosti, podporu rozvoje infrastruktury a služeb v komunitě.

- **Společenské projekty a iniciativy:** Nadace může podporovat a iniciovat různé společenské projekty a iniciativy, které se týkají například ochrany životního prostředí, udržitelnosti, kultury, umění, zdraví, lidských práv, sociální spravedlnosti nebo technologického rozvoje.
- **Partnerství a spolupráce:** Nadace může navazovat partnerství a spolupracovat s jinými neziskovými organizacemi, vládními institucemi, podniky a jednotlivci, aby dosáhla lepšího dopadu své činnosti. Spolupráce může zahrnovat sdílení zdrojů, odborných znalostí, dovedností a síťování.
- **Vytváření a prosazování politiky:** Nadace se může angažovat v tvorbě a prosazování takové politiky, které podporují její cíle a hodnoty. Může se zapojovat do veřejného dialogu, lobbovat u politických představitelů, přispívat k odborným studiím a výzkumům s cílem ovlivnit veřejnou politiku a rozhodování.
- **Poradenství a odborná podpora:** Nadace může poskytovat též odbornou pomoc či poradenství.

7.5 Podmínky pro poskytování nadačních příspěvků

Podmínky pro poskytování nadačních příspěvků nadací jsou upraveny v zákonodárství daného státu. Tyto podmínky jsou v České republice definovány zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a to konkrétně v § 306-393. Obecně platí, že nadace musí dodržovat příslušné právní předpisy dané země a splnit určité požadavky. Některé běžné podmínky zahrnují:

- **Právní status nadace:** Nadace musí být zřízena a registrována jako právnická osoba s určitým právním statusem, který jí umožňuje poskytovat nadační příspěvky.
- **Nadační účel:** Nadace musí mít jasně stanovený účel, který je obvykle charitativní, vzdělávací, kulturní nebo veřejně prospěšný. Nadační příspěvky se musí vztahovat k tomuto účelu.
- **Omezení příjemců:** Nadační příspěvky mohou být poskytovány pouze určitým kvalifikovaným příjemcům, jako jsou neziskové organizace, charitativní projekty, výzkumné instituce nebo jednotlivci splňující určité kritéria.

- **Transparentnost a správa:** Nadace musí dodržovat zásady transparentnosti a odpovědné správy financí. Může být vyžadováno podávání zpráv o činnosti, auditů a dalších dokumentů.
- **Daňové předpisy:** Podmínky pro poskytování nadačních příspěvků mohou být spojeny s daňovými předpisy, jako například získání statusu osvobození od daně z příjmu nebo možnost daňových úlev pro dárce.

7.6 Nadační investiční fond

Nadační investiční fond často zmiňován pod zkratkou NIF byl založen v roce 1991, a to zákonem č. 171/1991 Sb. Zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jako akciová společnost. Byl založen Fondem národního majetku, který vznikl také dle uvedeného zákona. Jeho cílem bylo posílit nadační jmění českých nadací. Vláda tehdy rozhodla o převodu 1 % akcií z druhé vlny kupónové privatizace do majetku fondu (Jošt, 2017). Rozdělování prostředků bylo založeno na dvou zásadách. První zásada stanovovala, že nadace, které úspěšně projdou výběrovým řízením a prokázaly se v minulosti jako poskytovatelé grantů, obdrží příspěvky z daného nadačního investičního fondu. Druhá zásada stanovovala, že příspěvky z tohoto fondu jsou určeny k posílení nadačního jmění a nadace mohou využívat pouze výnosy z tohoto jmění pro poskytování grantů (Fórum dárců, 2023). V červenci 1999 Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky v rámci své první zásady schválila výsledky výběrového řízení a přidělila 500 milionů korun z Nadačního investičního fondu (NIF) do 38 nadací. Kromě toho Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky prostřednictvím samostatného usnesení přidělila Nadačnímu fondu obětem holocaustu jednorázovou finanční částku ve výši 300 milionů korun (Vláda ČR, 2011). Další rozdělování příspěvků z Nadačního investičního fondu dle druhé zásady proběhlo v roce 2001, kdy 64 nadacím, které se zúčastnily výběrového řízení, bylo rozděleno 849,3 milionů Kč a podíl na budoucích výnosech z prodeje akcií v portfoliu NIF (Müller, 2002). Pro nadace byl Fond národního majetku ČR (FNM) důležitým převodcem finančních prostředků a smluvním partnerem. Mezi nadacemi a FNM byla uzavřena smlouva o převodu finančních prostředků, ve které byly stanoveny podmínky využití příspěvku z Národního investičního fondu (NIF). Po ukončení činnosti FNM ČR v roce 2005 byly aktivity spojené s NIF převedeny na Ministerstvo financí ČR. Příspěvky

z NIF představovaly pro příjemce značné zvýšení nadačního kapitálu a přispěly tak ke stabilitě financí českých nadací v dlouhodobém horizontu. (Fórum dárců, 2023).

7.7 Fórum dárců, z.s. a jeho význam

Fórum dárců, z.s. (Donors Forum) je nestátní nezisková organizace, která se zaměřuje na podporu dárcovství. Tento spolek v České republice úspěšně pracuje na vytváření a rozvoje prostředí pro dárcce, a to po dobu již 26 let. V rámci Fóra dárců vznikly asociace jako Asociace nadací, Asociace firemních nadací a fondů a Asociace nadačních fondů, jež dohromady seskupují desítky členů. Fórum dárců se aktivně a pravidelně zapojuje do projednávání návrhů zákonů týkajících se zlepšování podmínek a prosazování dárcovství, a to včetně rozvoje veřejně prospěšných aktivit napříč celou Českou republikou. Fórum dárců pracuje na vytváření vlastní projektů. Jeden z těchto projektů je známý pod názvem Znamka kvality. Znamka kvality slouží jako důkaz a kontrola pro ověření vysoké kvality nadací a nadačních fondů, kdy tak přispívá k lepší identifikaci kvality, důvěryhodnosti a spolehlivosti nadací a nadačních fondů oproti jiným nadačním subjektům (Fórum dárců, 2023).

8 Výzkumná část

8.1 Cíl práce

Tato práce je rozdělena na tři cíle, které na sebe vzájemně navazují.

Cíle této práce jsou:

1. Zjistit strukturu českého nadačního sektoru zaměřeného na oblast sociální a humanitární.
2. Zmapovat objem finančních prostředků, které české nadace poskytly v letech 2018–2021 neziskovému sektoru působícímu v sociální a humanitární oblasti.
3. Zmapovat ostatní aktivity, které realizují české nadace v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti.

8.2 Metodika výzkumu

K realizaci výzkumné části této bakalářské práce byl využit kvantitativní typ výzkumu, technika metody sekundární analýzy dat. Hlavním zdrojem dat pro práci byl Veřejný rejstřík nadací a nadačních fondů a dále pak informace nadací zveřejňované dle § 357 až § 361 nového Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jde o výroční zprávy nadací za období 2018–2021, které poskytují pravidelné finanční prostředky neziskovým organizacím působícím v sociální a humanitární oblasti.

8.3 Etika výzkumu

Mezi etické principy, které mají vliv na tento typ výzkumu, patří zejména analýza získaných dat s vysokou úrovní objektivity a zároveň minimalizace jakéhokoli zkreslení výsledků. Zahrnuje to pečlivé vyhodnocení dat, eliminaci předsudků a zohlednění rozmanitých faktorů, které mohou ovlivnit výsledky analýzy. Je důležité prezentovat výsledky výzkumu transparentně a odpovědně. To zahrnuje uvádění relevantních informací o metodách a technikách použitých při analýze výročních zpráv, aby bylo možné jejich reprodukovatelnost a ověřitelnost. K analýze výročních zpráv není potřeba něčí souhlas, a tak by tato analýza měla být prováděna zodpovědně a eticky. To zahrnuje posuzování možných dopadů a důsledků analýzy na vybrané organizace a jiné zainteresované strany. Pokud se při analýze využívají data z výročních zpráv, jde o použití otevřených dat. Otevřená data jsou cenným zdrojem informací, jež jsou dostupná veřejnosti bez omezení či překážek, a to ve strukturované podobě a formátována

tak, aby byla snadno zpracovatelná a analyzovatelná. Jejich využití není omezeno žádnými překážkami a většinou jsou k dispozici zcela zdarma. Každý je tedy schopen tato data využívat a sdílet.

8.4 Popis výzkumného souboru

Výzkumným souborem této práce jsou nadace působící v České republice uvedené ve Veřejném rejstříku a Sbírci listin a jejich výroční zprávy za sledované období. To u vybraných nadací znamená období v letech 2018-2021. Výroční zprávy jsou samostatně popsány v kapitole 7.3 Výroční zpráva. Celkem bylo do výzkumu zařazeno 572 nadací, které byly podrobeny úplnému šetření, tedy metodě zvané Totální výběr. Následně byli tyto nadace tříděny dle kritérií uvedených v kapitole 8.1 Cíl práce. Z tohoto počtu bylo do výzkumu zařazeno 19 nadací.

8.5 Způsob analýzy výsledků

Při zpracování výzkumné části byl využit portál Ministerstva spravedlnosti České republiky, konkrétně databáze Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Tato databáze poskytuje kompletní seznam všech nadací působících v České republice. Pro klasifikaci těchto nadací bylo využito rozšířené vyhledávání, které bylo následně rozděleno podle příslušnosti k jednotlivým krajským soudům. V České republice existuje celkem sedm takových soudů, včetně Městského soudu v Praze. Pod každým z těchto soudů je registrováno určité množství nadací. Pro další analýzu těchto nadací byla využita metoda s názvem Totální výběr, jelikož do dalšího výzkumu této práce byly zahrnuty všechny nadace působící v České republice.

8.5.1 Analýza cíl č. 1 - struktura českého nadačního sektoru zaměřeného na oblast sociální a humanitární

Pro analýzu tohoto cíle byl vybrán celkový počet těchto nadací a z tohoto počtu byl následně proveden širší výběr na základě určitých kritérií. Z tohoto výběru byly poté vyloučeny nadace v likvidaci a pozornost byla zaměřena na ty, které se specializují na podporu fyzických i právnických osob působících v sociální a humanitární oblasti.

Z uvedeného širšího výběru byl následně proveden užší výběr, kdy pro účely tohoto užšího výběru byly selektovány pouze ty nadace, jejichž posláním je podpora sociální a humanitární oblasti v takové míře a ve sférách, které jsou relevantní pro činnost

sociálních pracovníků. Byly tudíž vyloučeny nadace, které se zaměřují výhradně na podporu konkrétních regionů nebo míst (finální výběr obsahuje pouze nadace s celostátním působením). Dále byly vyloučeny nadace, jejichž hlavním cílem je poskytování finanční pomoci jakýmkoli studentům pro zajištění jejich materiálních potřeb během studia nebo pro podporu jejich sportovních aktivit. Nadace, které přispívají na vybavení a provoz občanských charitativních a dobročinných organizací, předškolních a sociálních zařízení, byly též vyloučeny. Stejně tak byly vyloučeny nadace zaměřené na zlepšování léčby a podmínek pobytu dětí v léčebných zařízeních.

Na základě užšího výběru nadací byla pro účely této práce definována humanitární a sociální oblast, které se soustřeďuje na danou problematiku. Jde o výběr takových oblastí, na které je zaměřena pomoc a činnosti sociálního pracovníka. Tedy jde o organizace, jež se specializují na podporu udržování kvality života seniorů a jejich aktivního zapojení do společnosti. Zahrnují také organizace, které se soustředí na ochranu práv mládeže a dětí, poskytování podpory seniorům a lidem s postižením, a na prosazování lidských práv a jiných humanitárních hodnot. Podpora sociálního bydlení, podpora ubytování a nákladů na ubytování a péči v domovech pro seniory a v různých jiných formách sociálního bydlení. Poskytování podpory a asistence dětem, seniorům a jedincům s fyzickým postižením. Nabízet pomoc lidem s mentálním postižením a jedincům s kombinací různých handicapů, kteří se potýkají se značnými obtížemi při začleňování do společnosti kvůli jejich trvalému zhoršenému zdraví a sociální situaci. Pomáhat lidem, kteří se pro svůj nepříznivý zdravotní a sociální stav těžko včleňují do společnosti a nemohou se bez pomoci druhých sami o sebe postarat. Podpora sociální a právní ochrany dětí a mládeže včetně podpory projektů na využití volného času a rozvíjení osobností dětí a mládeže. Podpora sociálně slabších občanů a občanů, včetně dětí, ocitnuvších se v sociální tísní. Dále zde byly zahrnuty nadace, které mají za cíl pomáhat lidem, chránit jejich práva a usilovat o vyrovnání příležitostí pro znevýhodněné skupiny a jednotlivce. Tyto nadace se aktivně angažují v ochraně a rozvoji životního prostředí a komunit. Zvláště se zaměřují na sociální a humanitární činnosti, což zahrnuje podporu lidí trpících zdravotními, sociálními nebo ekonomickými problémy.

Dále byly z tohoto užšího výběru vybrány ty nadace, které se soustřeďují na podporu právnických osob. Tento výběr byl podmíněn tím, že nadace na svých webových stránkách či ve svém účelu nadace nebo v zakladatelských dokumentech uvádí nebo je z poslání nadace zřejmé, že přispívá organizacím či právnickým osobám.

Z tohoto výběru byly následně vybrány ještě ty nadace, které jsou aktivní ve své činnosti a zveřejňují své výroční zprávy za sledované období. Tedy za období mezi lety 2018-2021. Pro tuto podmínku byly vybrány ty nadace, které svojí činností působí již od roku 2017, a to proto, aby byly k dispozici dané výroční zprávy, jež se zveřejňují nejpozději do konce následujícího účetního období. Z výběru jsou tedy vyloučeny i ty nadace, které byly založeny od roku 2018, a to z důvodu, že tyto "nově" založené nadace nemohly zveřejnit výroční zprávy za sledované období. Dále byly vyloučeny i ty nadace, u kterých se při bližším zkoumání jejich činnosti ukázalo, že mají lokální působnost či působí v oblastech, které nejsou předmětem tohoto výzkumu.

Při průzkumu výročních zpráv vybraných nadací byly z daného výběru vyloučeny ještě ty nadace, které za sledované období neposkytly peněžité či jiné plnění spolkům, o.p.s., zapsanému ústavu, nadaci, či nadačnímu fondu.

Během analýzy těchto nadací nešlo postupovat stejným systémem. Každá nadace z užšího výběru byla zkoumána samostatně, a to z důvodů, že velká část nadací nemá zřízeny webové stránky. Zakládací listiny nadací nejsou stejné. Obsahují sice stejná ustanovení, ale je problematické se v těchto zakládacích listinách zorientovat. Účel nadace je mnohdy všeobecně popsán, kdy z takového popisu není úplně zřejmé, na jakou podporu se nadace vůbec zaměřuje a koho svou činností vůbec podporuje. Často v uvedeném rejstříku chyběly i výroční zprávy některých nadací.

Do finálního výzkumu bylo tedy vybráno 19 nadací, které splňovaly všechny podmínky výzkumu.

8.5.2 Analýza cíl č. 2 - objem finančních prostředků, které české nadace poskytly v letech 2018–2021 neziskovému sektoru působícímu v sociální a humanitární oblasti

V této části práce bylo zmapováno všech 19 nadací a jejich finanční prostředky, které tyto nadace vynaložily na podporu neziskových organizací typu spolek, zapsaný ústav, o.p.s., nadační fond či nadace působících v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021. Sledované období bylo rozděleno na samostatné roky, ve kterých byly samostatně rozepsány obdarované organizace včetně jejich účelu a výši poskytnutého daru.

Během analýzy těchto výročních zpráv byl název obdarované organizace často nic neříkající, dané organizace neměly častokrát ani webové stránky. Bylo tedy těžké určit, na co se daná organizace zaměřuje. Bylo tedy nutné nahlédnout do veřejného

rejstříku, zda se organizace vůbec věnuje humanitární či sociální oblasti a pokud ano, bylo těžké definovat dle názvu projektu (na který nadace finance poskytl), na co přesně tedy tyto peníze byly určeny. Do výzkumu byly zahrnuty ty organizace (nadace, nadační fondy, o.p.s, spolky, zapsaný ústav) působící v sociální a humanitární oblasti, kterým české nadace poskytly v letech 2018–2021 finanční dotaci. Pokud tedy nebyl rozpoznán dle názvu projektu jeho účel, tak byl výběr organizací zaměřen na jejich činnosti a účel. Dle těchto kritérií bylo patrné (nebylo možné je jakkoli ověřit), že dané finanční příspěvky sloužily k činnosti organizací (působící v soc. a hum. oblasti) a tedy sloužily k podpoře takových oblastí, které se týkají práce soc. pracovníka.

Při mapování těchto oblastí se vygenerovaly následující oblasti výzkumu:

1. Podpora osob s tělesným či mentálním postižením;
2. Pomoc lidem bez přístřeší;
3. Sociální služby pro seniory + podpora seniorů;
4. Podpora ohrožených dětí.

Mezi podporu ohrožených dětí patří takové oblasti týkající se dětí s poruchami chování a rizikovou a delikventní mládež, celostátní dětská krizová telefonní linka, pomoc dětem a jejich rodinám v náročné životní situaci či léčba traumatu u dětí z rodin, kde vládne násilí a chronický konflikt. Nejsou do této oblasti zahrnuty aktivity a služby v oblasti náhradní či pěstounské rodinné péče. Dále nejsou ani zahrnuty oblasti poskytování podmínek pro bezpečné trávení volného času, či rozvíjení sociálních dovedností a aktivizace dětí.

Podpora osob s tělesným či mentálním postižením. Zde muselo být jasně definováno, že se jedná o podporu osob se zdravotním či mentálním postižením. Do výzkumu tedy nejsou zahrnuty osoby se zdravotním znevýhodněním či s poruchou autistického spektra. Do sociálních služeb pro seniory a podpory seniorů není zahrnuta podpora hospiců ani podpora hospicové péče.

Řada organizací se zaměřuje na podporu více než jen jedné vybrané oblasti. V rámci výzkumu byla z těchto oblastí vybrána vždy jen jedna oblast, jež dle mého úsudku je ta hlavní, na kterou je zaměřena největší pozornost v činnostech dané organizace.

8.5.3 Analýza cíl č. 3 - ostatní aktivity, které realizují české nadace v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti

V této části práce bylo zmapováno všech 19 nadací a jejich aktivity, které tyto nadace realizovaly v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021. Tyto aktivity byly analyzovány z výročních zpráv těchto nadací, kdy každá nadace je zpracována samostatně. Jde vždy o souhrn veškerých aktivit dané nadace.

8.6 Operacionalizace pojmů

Nestátní nezisková organizace – tento termín se v rámci této práce používá k označení organizací, které spadají pod občanský zákoník a jsou utvořeny ve formách soukromého práva jako jsou spolky, ústavy, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy. Je třeba poznamenat, že tento pojem nezahrnuje církve ani náboženské společnosti.

Nadace – pro účely této bakalářské práce pojem nadace chápeme jako nestátní neziskovou organizaci poskytující finanční prostředky, a to v oblasti sociální a humanitární.

Práce sociálního pracovníka – Jedná se o činnost sociálního pracovníka, který se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a poskytuje informace, rady, podporu a pomoc dle tohoto zákona osobám, rodinám či skupinám, jež se potýkají se sociálními problémy.

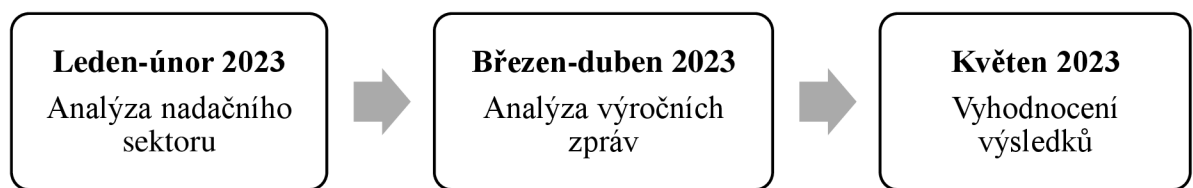
Fundraising – proces získávání finančních prostředků pro podporu neziskových organizací a jejich činnosti s cílem zajistit dostatečné financování pro realizaci poslání organizací a dosažení jejich cílů ve veřejně prospěšných oblastech.

Veřejný rejstřík a sbírka listin – je oficiální centrální evidence, která obsahuje informace o právních subjektech. Slouží k veřejnému zveřejňování údajů o těchto subjektech a obsahuje dokumenty a listiny, které jsou předloženy a zaznamenány v rámci registrace právních subjektů.

8.7 Harmonogram výzkumu

Výzkum probíhal od ledna do června 2023 (viz obr. 1). Během ledna až února jsem se věnoval analýze českého nadačního sektoru zaměřeného na sociální a humanitární oblast prostřednictvím veřejného rejstříku a sbírky listin. Z celkového počtu nadací jsem vybral ty, které působí v sociální a humanitární oblasti a splňují podmínky výzkumu. Během března až dubna jsem se věnoval analýze výročních zpráv vybraných nadací a zmapoval jsem objem finančních prostředků poskytnutých nadacemi v letech 2018–2021. V květnu probíhalo vyhodnocování výsledků.

Obr. 1: Harmonogram výzkumu



Zdroj: vlastní zpracování

9 Výsledky

Výsledky jsou rozděleny do tří samostatných podkapitol. V první je popsána struktura českého nadačního sektoru zaměřeného na sociální a humanitární oblast. V druhé jsou popsány výsledky týkající se objemu finančních prostředků, které české nadace poskytly v letech 2018–2021 neziskovému sektoru působícímu v sociální a humanitární oblasti. V třetí jsou sepsány aktivity, které realizují české nadace v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti ve sledovaném období.

9.1 Struktura českého nadačního sektoru zaměřeného na oblast sociální a humanitární

V této podkapitole bude zpracováno uspořádání nadací působící v České republice, a to se zaměřením na sociální a humanitární oblast. V příloze č. 1 uvádím konkrétní názvy všech nadací působících v sociální a humanitární oblasti v jednotlivých krajích (Tab. 16-22).

Tab. 1: Celkový počet nadací působících v České republice

Celkem nadací v ČR	
Vedených u	Počet:
Městský soud v Praze	331
Krajský soud České Budějovice	25
Krajský soud Plzeň	34
Krajský soud Ústí nad Labem	29
Krajský soud Hradec Králové	28
Krajský soud Brno	72
Krajský soud Ostrava	53
Celkem nadací v ČR vedených ke dni 05.01.2023	572

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: V České republice působí ke dni 5. 1. 2023 celkově 572 nadací. Z toho je vedených u Městského soudu v Praze 331 nadací, u Krajského soudu České Budějovice 25 nadací, u Krajského soudu Plzeň 34 nadací, u Krajského soudu Ústí nad Labem 29 nadací, u Krajského soudu Hradec Králové 28 nadací, u Krajského soudu Brno 72 nadací a u Krajského soudu Ostrava je vedených 53 nadací (viz Tab. 1).

Tab. 2: Výběr nadací v České republice působící v sociální a humanitární oblasti se zaměřením na podporu fyzických i právnických osob

Širší výběr nadací v ČR působící v soc. a hum. oblasti	
Vedených u	Počet
Městský soudu v Praze	110
Krajský soud České Budějovice	7
Krajský soud Plzeň	16
Krajský soud Ústí nad Labem	13
Krajský soud Hradec Králové	10
Krajský soud Brno	23
Krajský soud Ostrava	24
Celkem	203

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Jedná se o výběr nadací působících v České republice, které se více či méně zaměřují na podporu fyzických i právnických osob s činností v sociální a humanitární oblasti. Celkem je těchto nadací 203. Z toho je vedených u Městského soudu v Praze 110 nadací, u Krajského soudu České Budějovice 7 nadací, u Krajského soudu Plzeň 16 nadací, u Krajského soudu Ústí nad Labem 13 nadací, u Krajského soudu Hradec Králové 10 nadací, u Krajského soudu Brno 23 nadací a u Krajského soudu Ostrava je vedených 24 nadací (viz Tab. 2).

Tab. 3: Výběr nadací působících v České republice se zaměřením na podporu FO a PO s činností v sociální a humanitární oblasti, které se týkají práce sociálního pracovníka

Užší výběr nadací v ČR působící v soc. a hum. oblasti	
Vedených u	Počet:
Městský soudu v Praze	92
Krajský soud České Budějovice	5
Krajský soud Plzeň	11
Krajský soud Ústí nad Labem	7
Krajský soud Hradec Králové	8
Krajský soud Brno	18
Krajský soud Ostrava	18
Celkem	159

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Pro užší výběr nadací byly vybrány pouze ty nadace, které se svým účelem zaměřují na podporu sociální a humanitární oblasti v takové míře a oblastech, které se svojí činností týkají práce soc. pracovníka. Celkem těchto nadací je 159. Z toho je vedených u Městského soudu v Praze 92 nadací, u Krajského soudu České Budějovice 5 nadací, u Krajského soudu Plzeň 11 nadací, u Krajského soudu Ústí nad Labem 7 nadací, u Krajského soudu Hradec Králové 8 nadací, u Krajského soudu Brno 18 nadací a u Krajského soudu Ostrava je vedených 18 nadací (viz Tab. 3).

Tab. 4: Nadace působících v České republice podporující právnické osoby působící v sociální a humanitární oblasti

Podpora právnických osob působící v soc. a hum. oblasti	
Vedených u	Počet:
Městský soud v Praze	40
Krajský soud České Budějovice	3
Krajský soud Plzeň	2
Krajský soud Ústí nad Labem	2
Krajský soud Hradec Králové	0
Krajský soud Brno	7
Krajský soud Ostrava	3
Celkem	57

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Jde o výběr nadací působících v ČR a podporujících právnické osoby působící v sociální a humanitární oblasti. Celkem těchto nadací je 57. Z toho je vedených u Městského soudu v Praze 40 nadací, u Krajského soudu České Budějovice 3 nadace, u Krajského soudu Plzeň 2 nadace, u Krajského soudu Ústí nad Labem 2 nadace, u Krajského soudu Hradec Králové 0 nadací, u Krajského soudu Brno 7 nadací a u Krajského soudu Ostrava jsou vedeny 3 nadace (viz Tab. 4).

Tab. 5: Celkový počet nadací působících v České republice splňující podmínky výzkumu

Celkový počet nadací splňující podmínky výzkumu	
Vedených u	Počet:
Městský soudu v Praze	17
Krajský soud České Budějovice	0
Krajský soud Plzeň	0
Krajský soud Ústí nad Labem	1
Krajský soud Hradec Králové	0
Krajský soud Brno	0
Krajský soud Ostrava	1
Celkem	19

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Jde o celkový počet nadací působících v ČR splňujících podmínky výzkumu. Jedná se tedy o nadace, které podporují právnické osoby, jsou aktivní ve své činnosti a zveřejnily své výroční zprávy za sledované období. Celkem je těchto nadací 19. Z toho je vedených u Městského soudu v Praze 17 nadací, u Krajského soudu České Budějovice 0 nadací, u Krajského soudu Plzeň 0 nadací, u Krajského soudu Ústí nad Labem 1 nadace, u Krajského soudu Hradec Králové 0 nadací, u Krajského soudu Brno 0 nadací a u Krajského soudu Ostrava je vedena 1 nadace (viz Tab. 5).

9.2 Objem finančních prostředků poskytnutých nadacemi v letech 2018–2021

V této podkapitole jsou uvedeny výsledky ukazující objem finančních prostředků, které poskytly nestátnímu neziskovému sektoru (spolek, zapsaný ústav, o.p.s. či jiné nadace) v sociální a humanitární oblasti zkoumané nadace v letech 2018-2021 (viz Tab. 6 až Tab. 15). Sledované období je rozděleno na samostatné roky, ve kterých budou samostatně rozepsány obdarované organizace včetně účelu a výši poskytnutého daru (viz Příloha č. 2, tab. 23–41).

Tab. 6: Počet finančních nadačních příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	2	1	4	0	7
OKD	8	9	5	7	29
AGROFERT	82	32	24	12	150
ČEZ	60	73	113	95	341
O2	10	9	6	3	28
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	23	20	33	6	82
Nadace VINCI v České republice	5	5	18	4	32
Nadace Sirius	3	3	18	5	29
Nadace GCP	9	4	6	5	24
Nadace RSJ	8	7	7	10	32
Nadace Jedličkova ústavu	46	48	44	46	184
NADACE AGEL	15	5	4	4	28
Nadace BLÍŽKSOBĚ	4	4	3	2	13
Nadace J&T	33	32	36	41	142
Nadace táta a máma	1	0	0	0	1
Nadace Naše dítě	12	9	7	5	33
Nadace Divoké husy	6	11	8	12	37
Celkem:	327	272	336	257	1192

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 bylo poskytnuto 1192 finančních nadačních příspěvků. Z toho v roce 2018 bylo poskytnuto 327 finančních nadačních příspěvků. V roce 2019 bylo poskytnuto 272 finančních nadačních příspěvků. V roce 2020 bylo poskytnuto 336 finančních nadačních příspěvků a roce 2021 bylo nadacemi poskytnuto 257 finančních nadačních příspěvků (viz Tab. 6).

Tab. 7: Celková podpora v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	375	464	1706	0	2545
OKD	523	536	267,2	456,55	1782,75
AGROFERT	7399,98	2336	2907	1721,23	14364,21
ČEZ	8027,868	8056,469	10101,07	10013,69	36199,097
O2	425,612	401,5	359,24	289,65	1476,002
Vodafone ČR	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	3943,829	3234,565	3944,666	1487,153	12610,213
Nadace VINCI v České republice	315	377	1030,712	285	2007,712
Nadace Sirius	1630	2100	2515	3175	9420
Nadace GCP	1222	2235	2813	2140	8410
Nadace RSJ	2034,932	1742,304	2492,813	5585,368	11855,417
Nadace Jedličkova ústavu	4760,565	4390,064	4370,809	2565,836	16087,274
NADACE AGEL	455,837	195,912	200,976	262,399	1115,124
Nadace BLÍŽKSOBĚ	550	1100	630	430	2710
Nadace J&T	6251,245	8686,729	7617,212	8290,357	30845,543
Nadace táta a máma	10	0	0	0	10
Nadace Naše dítě	2965,714	759,5	417	90	4232,214
Nadace Divoké husy	143,204	218,004	138,394	134,918	634,52
Celkem:	41033,786	36833,047	41511,092	36927,151	156305,076

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace celkovou částkou 156 305 076 Kč. Z toho v roce 2018 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 41 033 786 Kč. V roce 2019 vybrané nadace přispěly částkou 36.833.047 Kč. V roce 2020 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 41 511 092 Kč a v roce 2021 částkou 36 927 151 Kč (viz Tab. 7).

Tab. 8: Počet finančních nadačních příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na podporu osob s tělesným či mentálním postižením

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	0	0	1	0	1
OKD	4	6	3	5	18
AGROFERT	50	24	24	9	107
ČEZ	50	57	66	64	237
O2	8	7	3	2	20
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	13	12	16	2	43
Nadace VINCI v České republice	4	5	14	4	27
Nadace Sirius	0	0	6	0	6
Nadace GCP	7	3	6	5	21
Nadace RSJ	6	4	4	6	20
Nadace Jedličkova ústavu	46	48	44	46	184
NADACE AGEL	14	4	2	4	24
Nadace BLÍŽKSOBĚ	3	3	2	1	9
Nadace J&T	20	16	22	24	82
Nadace táta a máma	1	0	0	0	1
Nadace Naše dítě	9	7	3	3	22
Nadace Divoké husy	4	8	8	11	31
Celkem:	239	204	224	186	853

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 bylo poskytnuto na podporu osob s tělesným či mentálním postižením 853 finančních nadačních příspěvků. Z toho v roce 2018 bylo poskytnuto 239 finančních nadačních příspěvků. V roce 2019 bylo poskytnuto 204 finančních nadačních příspěvků. V roce 2020 224 finančních nadačních příspěvků a roce 2021 186 finančních nadačních příspěvků (viz Tab. 8).

Tab. 9: Počet finančních nadačních příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na pomoc lidem bez přístřeší

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	1	1	1	0	3
OKD	2	1	1	1	5
AGROFERT	0	0	0	0	0
ČEZ	0	2	2	4	8
O2	0	0	0	0	0
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	0	0	0	0	0
Nadace VINCI v České republice	0	0	2	0	2
Nadace Sirius	0	0	1	0	1
Nadace GCP	0	0	0	0	0
Nadace RSJ	0	0	0	0	0
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	1	0	1	0	2
Nadace BLÍŽKSOBĚ	0	0	0	0	0
Nadace J&T	1	1	0	1	3
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	0	0	0	0	0
Nadace Divoké husy	0	1	0	1	2
Celkem:	5	6	8	7	26

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 bylo poskytnuto na pomoc lidem bez přístřeší 26 finančních nadačních příspěvků. Z toho v roce 2018 bylo poskytnuto 5 finančních nadačních příspěvků, v roce 2019 6 finančních nadačních příspěvků, v roce 2020 bylo poskytnuto 8 finančních nadačních příspěvků a v roce 2021 bylo nadacemi poskytnuto 7 finančních nadačních příspěvků (viz Tab. 9).

Tab. 10: Počet finančních nadačních příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na sociální služby a podporu seniorů

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	1	0	2	0	3
OKD	2	1	1	1	5
AGROFERT	25	0	0	0	25
ČEZ	5	12	42	26	85
O2	1	1	1	0	3
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	6	6	8	0	20
Nadace VINCI v České republice	0	0	2	0	2
Nadace Sirius	0	0	0	0	0
Nadace GCP	2	1	0	0	3
Nadace RSJ	0	0	0	0	0
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	0	1	1	0	2
Nadace BLÍŽKSOBĚ	0	0	0	0	0
Nadace J&T	1	1	1	1	4
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	0	1	1	1	3
Nadace Divoké husy	1	2	0	0	3
Celkem:	44	26	59	29	158

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 bylo poskytnuto na sociální služby a podporu seniorů 158 finančních nadačních příspěvků. Z toho v roce 2018 bylo poskytnuto 44 finančních nadačních příspěvků. V roce 2019 to bylo 26 finančních nadačních příspěvků. V roce 2020 bylo poskytnuto 59 finančních nadačních příspěvků a roce 2021 bylo nadacemi poskytnuto 29 finančních nadačních příspěvků (viz Tab. 10).

Tab. 11: Počet finančních nadačních příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na podporu ohrožených dětí

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	0	0	0	0	0
OKD	0	1	0	0	1
AGROFERT	7	8	0	3	18
ČEZ	5	2	3	1	11
O2	1	1	2	1	5
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	4	2	9	4	19
Nadace VINCI v České republice	1	0	0	0	1
Nadace Sirius	3	3	11	5	22
Nadace GCP	0	0	0	0	0
Nadace RSJ	2	3	3	4	12
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	0	0	0	0	0
Nadace BLÍŽKSOBĚ	1	1	1	1	4
Nadace J&T	11	14	13	15	53
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	3	1	3	1	8
Nadace Divoké husy	1	0	0	0	1
Celkem:	39	36	45	35	155

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 bylo poskytnuto na podporu ohrožených dětí 155 finančních nadačních příspěvků. Z toho v roce 2018 bylo poskytnuto 39 finančních nadačních příspěvků, v roce 2019 36 finančních nadačních příspěvků. V roce 2020 bylo poskytnuto 45 finančních nadačních příspěvků a roce 2021 bylo nadacemi poskytnuto 35 finančních nadačních příspěvků (viz Tab. 11).

Tab. 12: Výše příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na podporu osob s tělesným či mentálním postižením

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	0	0	100	0	100
OKD	270	395	168,2	266,55	1099,75
AGROFERT	4480,98	1716	2907	1506,23	10610,21
ČEZ	5392,308	5810,683	5862,107	6673,965	23739,063
O2	318,112	315,5	174,65	199,65	1007,912
Vodafone ČR	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
KB a.s. – Jistota	2167,729	1732,613	1806,394	269,883	5976,619
Nadace VINCI v České republice	165	377	833	285	1660
Nadace Sirius	0	0	186	0	186
Nadace GCP	708	2220	2813	2140	7881
Nadace RSJ	1807,68	839,56	1669,871	2892,794	7209,905
Nadace Jedličkova ústavu	4760,565	4390,064	4370,809	2565,836	16087,274
NADACE AGEL	437,837	159,912	125	262,399	985,148
Nadace BLÍŽKSOBĚ	320	870	400	200	1790
Nadace J&T	3243,255	2383	3325,137	3569,909	12521,301
Nadace táta a máma	10	0	0	0	10
Nadace Naše dítě	1853,714	557,5	205	50	2666,214
Nadace Divoké husy	79,084	171,681	138,394	128,16	517,319
Celkem:	26014,264	21938,51	25084,56	21010,38	94047,715

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace na podporu osob s tělesným či mentálním postižením celkovou částkou 94 047 715 Kč. Z toho v roce 2018 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 26 014 264 Kč. V roce 2019 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 21 938 510 Kč. V roce 2020 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 25 084 560 Kč a V roce 2021 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 21 010 380 Kč (viz Tab. 12).

Tab. 13: Výše příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na pomoc lidem bez přístřeší

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	360	464	96	0	920
OKD	128	21	19	110	278
AGROFERT	0	0	0	0	0
ČEZ	0	134,186	100	313,4	547,586
O2	0	0	0	0	0
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	0	0	0	0	0
Nadace VINCI v České republice	0	0	133	0	133
Nadace Sirius	0	0	29	0	29
Nadace GCP	0	0	0	0	0
Nadace RSJ	0	0	0	0	0
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	18	0	30	0	48
Nadace BLÍŽKSOBĚ	0	0	0	0	0
Nadace J&T	300	300	0	250	850
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	0	0	0	0	0
Nadace Divoké husy	0	17,817	0	6,758	24,575
Celkem:	806	937,003	407	680,158	2830,161

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace na pomoc lidem bez přístřeší celkovou částkou 2 830 161 Kč. Z toho v roce 2018 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 806 000 Kč. V roce 2019 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 937 003 Kč. V roce 2020 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 407 000 Kč a v roce 2021 částkou 680 158 Kč (viz Tab. 13).

Tab. 14: Výše příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na sociální služby a podporu seniorů

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	15	0	1510	0	1525
OKD	125	100	80	80	385
AGROFERT	2239	0	0	0	2239
ČEZ	2232,596	1681,6	3778,966	2826,321	10519,483
O2	50	50	61,2	0	161,2
Vodafone ČR	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	745	691,392	694,37	0	2130,762
Nadace VINCI v České republice	0	0	64,712	0	64,712
Nadace Sirius	0	0	0	0	0
Nadace GCP	514	15	0	0	529
Nadace RSJ	0	0	0	0	0
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	0	36	45,976	0	81,976
Nadace BLÍŽKSOBĚ	0	0	0	0	0
Nadace J&T	42,5	30	80	100	252,5
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	0	172	172	30	374
Nadace Divoké husy	15,472	28,506	0	0	43,978
Celkem:	5978,568	2804,498	6487,224	3036,321	18306,611

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace na sociální služby a podporu seniorů celkovou částkou 18 306 611 Kč. Z toho v roce 2018 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 5 978 568 Kč. V roce 2019 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 2 804 498 Kč. V roce 2020 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 6 487 224 Kč a V roce 2021 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 3 036 321 Kč (viz Tab. 14).

Tab. 15: Výše příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 na podporu ohrožených dětí

Název nadace	2018	2019	2020	2021	Celková podpora
JABLOTRON	0	0	0	0	0
OKD	0	20	0	0	20
AGROFERT	680	620	0	215	1515
ČEZ	402,964	430	360	200	1392,964
O2	57,5	36	123,39	90	306,89
Vodafone Česká republika	0	0	0	0	0
pojišťovny Kooperativa	0	0	0	0	0
Komerční banky a.s. – Jistota	1031,1	810,56	1443,902	1217,27	4502,832
Nadace VINCI v České republice	150	0	0	0	150
Nadace Sirius	1630	2100	2300	3175	9205
Nadace GCP	0	0	0	0	0
Nadace RSJ	227,252	902,744	822,942	2692,574	4645,512
Nadace Jedličkova ústavu	0	0	0	0	0
NADACE AGEL	0	0	0	0	0
Nadace BLÍŽKSOBĚ	230	230	230	230	920
Nadace J&T	2665,49	5973,729	4212,075	4370,448	17221,742
Nadace táta a máma	0	0	0	0	0
Nadace Naše dítě	1112	30	40	10	1192
Nadace Divoké husy	48,648	0	0	0	48,648
Celkem:	8234,954	11153,03	9532,309	12200,29	41120,59

Zdroj: vlastní výzkum, 2023

Komentář: Na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace na podporu ohrožených dětí celkovou částkou 41 120 59 Kč. Z toho v roce 2018 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 8 234 954 Kč. V roce 2019 vybrané nadace přispěly neziskovému sektoru částkou 11 153 030 Kč. V roce 2020 částka činila 9 532 309 Kč a v roce 2021 12 200 290 Kč (viz Tab. 15).

9.3 Ostatní aktivity, které realizují české nadace v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti

V této části práce bude zmapováno všech 19 nadací a jejich veškeré aktivity v letech 2018-2021. Sledované období bude rozděleno na samostatné roky, ve kterých budou samostatně rozepsány aktivity těchto organizací včetně účelu daných aktivit. Vyzdviženy budou ty aktivity, které se soustřeďují na humanitární a sociální činnost. Zejména ty, které se týkají práce sociálního pracovníka. Jde o dlouhodobé aktivity nadací, jež jsou zjištěny z výročních zpráv těchto nadací ve sledovaném období. Výzkum tedy není ovlivněn tím, co dané nadace mají zveřejněné na svých webových stránkách.

9.3.1 Nadace JABLOTRON

Tato nadace byla založena v roce 2015 u krajského soudu Ústí nad Labem a její činnost je zaměřena na podporu humanitární, sociální a charitativní oblasti. Nadace deklaruje podporu výzkumu a vývoje, ale v této oblasti poskytla pouze nadační příspěvek ve výši 1 mil. Kč pro Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze na badatelskou činnost spojenou se studiem nanočástic a biologických vzorků na nano-úrovni. Za sledované období 2018-2021 v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti nevyvinula žádné doplňkové aktivity a ani nevytvořila vlastní projekty na podporu těchto oblastí. Nadace ve sledovaném období spravovala 55 hektarů luk v Jizerských horách, kdy její součástí v tomto směru je ochrana tohoto přírodního mikroregionu a vylučuje jakékoli negativní zásahy na tomto území a dále poskytla nadační příspěvek 1 mil. Kč pro Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze na badatelskou činnost spojenou se studiem nanočástic a biologických vzorků na nano-úrovni (Nadace JABLOTRON, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 23.

9.3.2 Nadace OKD

V roce 2008 byla tato organizace založena u Krajského soudu v Ostravě s cílem posilovat a rozvíjet duchovní a humanitární hodnoty, podporovat ochranu životního prostředí, vzdělání, sport, sociální a zdravotní oblast, kulturu a hornické tradice. Dále se zaměřuje na podporu regionálních a evropských projektů neziskových organizací, které sledují výše zmíněné účely. Její činnost se soustředí na dva hlavní programy, a to program **Pro region**. Tento program je zaměřený na zlepšení kvality života lidem v domovech pro seniory a umožnit jim zde uspořádat kulturní akce. Dále napomáhá sblížení lidí z různých sociálních skupin, podporuje zdraví, sociální služby, ekologii, volnočasové aktivity, akce a jiné služby pro děti. Druhým programem je program pod názvem **Srdcovka**. Tento je určen pro všechny zaměstnance OKD, a.s.; OKD, HBZS, a.s. a Green Gas DPB, a.s., kteří se ve svém volném čase aktivně zapojují do veřejně prospěšných aktivit. Rozdávají radost jako sportovní trenéři, členové různých spolků, pořadatelé akcí pro děti, hendikepované nebo třeba seniory.

Dále daná nadace spravuje tři své fondy, které jsou určeny na podporu projektů, které se svým charakterem vymykají z rámce běžných grantových programů. První z těchto fondů je **Rozvojový fond**. Nadace z tohoto fondu podpořila například projekt s názvem „Kompetence pracovníků neziskových organizací v Moravskoslezském kraji“, jehož cílem je navázat na již získané znalosti a dovednosti pracovníků neziskových organizací a dále je rozvíjet. Druhým z těchto fondů je **Krizový fond**, z kterého byly v roce 2019 čerpány finance na pomoc pozůstalým rodinám a zraněným z důlního neštěstí na Dole ČSM ze dne 20.12.2018 a další humanitární pomoci. Třetím z těchto fondů je **Operativní fond**, který je zaměřen na podporu projektů, jež nemohly být z termínových důvodů zařazeny do standardního grantového kola.

Nadace pravidelně podporuje **spolek svatá Barbora**. Jeho cílem je podpora dětí, kterým zemřel jeden z rodičů na následky pracovního úrazu v hornictví. Nadace také podporuje projekt **Hornické tradice**, který je zaměřený na udržování hornických tradic a ducha (Nadace OKD, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 24.

9.3.3 Nadace AGROFERT

Byla založena v roce 2011 u Městského soudu v Praze. Její činnost je zaměřená na poskytování humanitární, sociální a jiné pomoci či podporu nebo ochranu osob se zdravotním postižením a znevýhodněných osob. Nadace ve sledovaném období vytvořila řadu svých vlastních programů, a to zejména na podporu dětí hendikepovaných mentálně, fyzicky či prostředím, ve kterém vyrůstají. Dále na podporu péče o seniory v domácím prostředí. Daná nadace v rámci svých programů podporovala i dospělé osoby s těžkým mentálním a kombinovaným postižením či se soustředila i na podporu domácí hospicové péče pro děti a dospělé.

Dále daná nadace spravovala ve sledovaném období své fondy, kterými byly fondy:

- Fond na podporu hasičských sborů a hasičského sportu – Příspěvky tohoto fondu byly určeny především na vybavení či zařízení hasičských sborů, na projekty, akce a aktivity v oblastech zásahové a záchranářské činnosti, hasičského sportu a práce s dětmi a mládeží;
- Fond Automobil pro hendikepované;
- Fond pro rodiče samoživitele – Byl určen osamělým rodičům, kteří vychovávají jedno či více dětí do věku 15 let;
- Fond Obecných individuálních žádostí – Z tohoto fondu byly hrazeny především: mechanické a elektrické invalidní vozíky, rehabilitační přístroje a pomůcky, Edukační pomůcky, náklady na osobní asistenci, bezbariérové úpravy bydlení, naslouchadla apod;
- Stipendijní fond Nadace AGROFERT – byl určen středoškolským a vysokoškolským studentům ze sociálně slabého prostředí;
- Fond Rehabilitace pro děti/pacienty s postižením mozku.

Dalším projektem nadace Agrofert byl například projekt **Sportovní centra Nadace AGROFERT**. Cílem tohoto projektu je umožnit pravidelné sportování dětem, jejichž rodiče se potýkají se složitou finanční situací a/nebo omezenou možností vodit děti pravidelně na tréninky. Nadace AGROFERT umisťuje svá centra přímo do tělocvičen základních škol, malí sportovci tak nemusí na tréninky složitě dojíždět. Děti vyzvedává z družiny přímo trenér, po ukončení tréninku je opět odvede zpět. Zajišťuje

několikrát týdně sportování pro zhruba 2 800 dětí, čímž je mezi sportovními kluby unikátní.

Tato nadace spolupracuje na projektech i s dalšími organizacemi. Například podporuje **Krizový fond pomoci ve spolupráci s Nadací Terezy Maxové dětem** – jehož cílem je nabídnout rychlou podanou ruku a účinnou pomoc rodinám, kterým hrozí, že jejich děti budou odebrány do ústavní péče. Nadace podporuje i projekt **Hudba do škol ve spolupráci s Českou filharmonií**, jehož cílem je zkvalitnění výuky hudební výchovy na všech stupních škol (Nadace Agrofert, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 25.

9.3.4 Nadace ČEZ

Byla založena v roce 2002 u Městského soudu v Praze. Její činnost je zaměřená na podporu humanitárních, sociálních a charitativních oblastí. V rámci svého programu **Pro region** putovaly příspěvky do celé České republiky. Žádosti mohou podávat všechny typy právnických osob na podporu u veřejně prospěšných projektů ze sociální, zdravotní, humanitární, kulturní a sportovní oblasti a na podporu vzdělávání, volnočasových aktivit, komunitního života, životního prostředí a rozvoje regionů.

Nadace dále zahájila i významný grantový program s názvem **Oranžové hřiště**, který je jedním z prvních svého druhu. Jeho cílem je podporovat výstavbu veřejných hřišť, která jsou určena pro děti, sportovce a širokou veřejnost. Tyto hřiště se nacházejí v různých částech České republiky a momentálně jich již existuje více než 500. Jejich existence přináší radost a potěšení nejen dětem, ale také dospělým, seniorům a sportovcům, kteří si uvědomují, že pravidelný pohyb je klíčem k zdravému životnímu stylu.

Dalším program nadace se jmenuje **Stromy**. Tento program již od roku 2011 podporuje liniíovou výsadbu. Mnoho obcí se přidává k této iniciativě, protože si uvědomují význam stromů v okolní krajině. Často volí staré odrůdy, zejména ovocné stromy. Sází je jak místní občané, tak i profesionální zahradníci či dobrovolní hasiči anebo děti z místních škol.

Nadace se zaměřuje i na podporu chodců, a to svým programem **Oranžový přechod**, jehož cílem je minimalizovat riziko ohrožení zdraví a života chodců ze strany řidičů.

Jejich grantový program poskytuje finanční příspěvky pro instalaci kvalitního osvětlení nejen ve městech a obcích, ale i v dalších lokalitách, kde je to nezbytné.

Nadace ČEZ se angažuje v eliminaci architektonických překážek s cílem přispět k vytvoření rovných podmínek pro děti se zdravotním postižením ve všech typech škol pod názvem programu **Oranžové schody**.

Dalším programem této nadace je program pod názvem **Oranžová učebna**, který poskytuje podporu prostřednictvím zapojení do vzdělávacích aktivit skupiny ČEZ, jež je vybavena moderními didaktickými pomůckami pro základní, střední a vyšší odborné školy.

Dále nadace poskytuje i **zaměstnanecké granty**. Tyto jsou určeny pro veřejně prospěšné organizace, kde zaměstnanci Skupiny ČEZ aktivně působí. Tyto organizace mohou následně požádat o zaměstnanecký grant od Nadace ČEZ. Tyto zaměstnance lze najít ve svém volném čase, jak pomáhají s dětmi, seniory a handicapovanými nebo se zapojují do různých aktivit v zájmových, sportovních a jiných organizacích. Zaměstnanec nejprve doporučí projekt, aby vzbudil zájem svých kolegů, kteří poté prostřednictvím interní ankety udělují hlasy přihlášeným projektům. Po posouzení všech žádostí a součtu hlasů rozhoduje správní rada Nadace ČEZ o tom, kterým projektům bude přidělen grant.

Nadace je dále známá i pro svoji aplikaci **Pomáháme pohybem**. Díky této mobilní aplikaci může uživatel prostřednictvím svého pohybu podpořit různé projekty, zejména ty, jež jsou součástí grantových řízení Podpora regionů a Oranžové hřiště. V aplikaci se vytvořená energie transformuje na body, které jsou následně přidělovány těmto projektům.

Grantový program nadace pod názvem **Neziskovky** se zaměřuje na poskytování podpory rozvoje a profesionálního růstu neziskových organizací, které se specializují na poskytování služeb sociální péče. Tato aplikace přináší výhody jako zlepšení postavení organizace, zvýšení kvality poskytovaných služeb a podporu v oblasti vzdělávání a péče o zaměstnance. Jsme nadšeni z obrovského zájmu žadatelů o tento program.

Nadace ČEZ disponuje pevnými a trvalými granty, ale zároveň je schopna rychle reagovat na nové situace. Během jarní vlny pandemie Covidu-19 v rámci **Krizové pomoci** poskytovala nadace aktivně pomoc lidem a organizacím, které se zapojily do boje s koronavirem, a tak byly snižovány její negativní dopady (Nadace ČEZ, 2019, 2020,

2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 26.

9.3.5 Nadace O2

Byla založena v roce 2002 u Městského soudu v Praze, kdy podporuje projekty ze sociální oblasti s cílem vyrovnávat šance u dalších znevýhodněných skupin a jednotlivců. Nadace podporuje program **SmartUp**, který je zaměřen na poskytování podpory dětem a mládeži ve věku 15–29 let. Jeho cílem je podpořit mladé jedince při realizaci jejich zajímavých a originálních veřejně prospěšných nápadů a projektů. Účastníci programu nejen získají finanční podporu, ale také mají možnost získat speciální vzdělání a nové zkušenosti. Dále jsou jim přiděleni mentoři z řad zaměstnanců společnosti O2, kteří jim pomáhají překonat případné komplikace při realizaci projektu.

O2 Chytrá škola je program vytvořený nadací, který se zaměřuje na zlepšování digitální gramotnosti na českých školách a poskytování relevantního vzdělávání pedagogům, dětem a jejich rodičům. Jeho hlavním cílem je podpora chytrých škol.

Nadace O2 dále zajišťuje telefonické služby pro osoby v těžké životní situaci, pro osoby s handicapem, či pomáhá seniorům, a to pomocí telefonních linek jakými jsou **Linka pro neslyšící a nevidomé**, **Linka bezpečí** na čísle 116 111 a **Linka seniorů** na telefonním čísle 800 200 007.

Nadace O2 zapojuje do činnosti i své zaměstnance. Tyto mají možnost se aktivně zapojit a přispět nejen finančně, ale také svým pracovním nebo volným časem do dobrých věcí. Dále mohou získávat podporu pro neziskové organizace, ve kterých třeba i sami působí (Nadace O2, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 27.

9.3.6 Nadace Vodafone Česká republika

Byla založena v roce 2006 u Městského soudu v Praze, kdy se soustřeďuje na podporu sociálních činností a jiných humanitárních hodnot pořádaných v České republice. Jedním z jejich programů je **Laboratoř Nadace Vodafone**. Do tohoto programu se přihlašují nestátní neziskové organizace, sociální podnikatelé neformální týmy i jednotlivci, a to s nápady na technologické sociální projekty, jež spojují inovace s technologiemi. Jejím cílem je podporovat růst a rozvoj těchto projektů, což v konečném důsledku zvyšuje jejich

schopnost ovlivnit společnost jako celek. V rámci tohoto projektu nadace zaštituje a podílí se na vývoji řady aplikací zaměřených na pomoc těm, kteří ji potřebují. Takovými aplikacemi jsou například **aplikace Deaf Travel**, která pomocí videí ve znakovém jazyce zpřístupňuje památky a turistická místa po celém světě komunitě neslyšících. Další aplikací je **Signslate**, která vznikla v důsledku nedostatku tlumočnicků do znakového jazyka. Tato aplikace neslyšícím v případě potřeby nabídne možnost kontaktovat tlumočnicka kdykoliv a kdekoliv ho budou potřebovat. Dále tato nadace zaštituje aplikaci **Záchranka**, která se stala nedílnou součástí poskytování zdravotnické záchranné péče. Naopak aplikace **VozejkMap** napomáhá hendikepovaným naplánovat si cestu tak, aby mohli bez problému cestovat na vozíku. Další podporovanou aplikací je aplikace **Sportuj s handicapem**. Tato propojuje trenéry, handicapované a fitness zařízení pro handicapované. Další zajímavou aplikací je aplikace Bright Sky CZ, která pomáhá uživatelům s řešením domácího násilí.

Program **Rok jinak** propojuje odborníky s neziskovým sektorem. Profesionálové ve svém oboru radí a poskytují svůj know-how nestátním neziskovým organizacím, a to za stejný plat jako v předchozím zaměstnání, který Nadace Vodafone hradí. Neziskovky tak mají možnost získat do týmu profesionály z různých odvětví, kdy se nemusí starat o finanční zajištění těchto osob.

Nadace Vodafone Česká republika zapojuje do činnosti i své zaměstnance formou zaměstnaneckých programů a sbírek (Nadace Vodafone Česká republika, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 28.

9.3.7 Nadace pojišťovny Kooperativa

Byla založena v roce 2013 u Městského soudu v Praze snaží se o dosahování obecně prospěšných cílů v následujících oblastech: sociální a zdravotní péče; podpora seniorů a handicapovaných; ochrana lidských práv a jiných humanitárních hodnot. Jedním z jejich hlavních projektů je projekt **Česká rodina žije**. Tento se zabývá studiem českých rodin a zkoumá jejich radosti a starosti a zaměřuje se na to, co české rodiny potřebují a dle těchto potřeb následně vytváří konkrétní grantová řízení. Dále nadace přispívá realizaci projektů OPS Kooperativy. Podporuje také ekologii, sport, kulturu a vzdělávání. Program **Dobrý soused** této nadace je zaměřen na podporu pomoci v regionech a zvyšování

aktivity zaměstnanců prostřednictvím finančních darů. V rámci tohoto programu nadace zdvojnásobuje částky, které zaměstnanci darují.

Nadace Kooperativy se věnuje dlouhodobému zamezování negativních vlivů v oblasti sociálního a zdravotního sektoru. Spolupracuje se svými partnery s cílem nalézt metody, jak předcházet dlouhodobým dopadům nepříznivých jevů. Zaměřuje se na prevenci vážných onemocnění, zranění a sociálního vyloučení a nově se také zaměřuje na psychické zdraví (Nadace pojišťovny Kooperativa, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v Příloze č. 2, tab. 29.

9.3.8 Nadace Komerční banky a.s. – Jistota

Byla založena v roce 1998 u Městského soudu v Praze. Soustřeďuje se podporu sociální a zdravotní péče pro nemocné, zejména na podporu dětí, starých nebo zdravotně postižených občanů či osob, které se ocitly v sociální tísní. Nadace podporuje zejména **ranou péči a péči o děti předškolního věku**. V tomto ohledu se zaměřuje na pomoc dětem, jejichž vývoj je ohrožen kvůli nepříznivému zdravotnímu či sociálnímu stavu. Zajišťuje diagnostiku zdravotního stavu, dále nákup zdravotnického zařízení a terapeutického vybavení. Financuje i mzdové náklady pracovníků přímo zapojených do péče o tyto děti.

Další z hlavních prvků podpory, na které se tato nadace zaměřuje, je **oblast zdravotního postižení**. V této sféře poskytuje finanční podporu projektům, jež se zabývají kompenzací zdravotních handicapů. Nadace zejména podporuje projekty zaměřené na prevenci vzniku druhotných sociálních handicapů a na jejich zmírnění. Klade důraz na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, s cílem dosáhnout jejich integrace do společnosti a na pracovní trh.

Nadace se též zaměřuje na **sociálně hendikepované děti** a dospívající. Vytváří projekty, které jsou zaměřené na snižování sociálního hendikepu u dětí a mladých lidí ohrožených rizikovými a sociálně znevýhodněnými podmínkami. Dále se zaměřuje na pomoc dětem rodičů, kteří trpí duševním onemocněním či poskytují odbornou péči pro děti týrané, sexuálně zneužívané či jinak ohrožené na zdravém vývoji.

Dalším hlavním cílem nadace je **zlepšit životní kvalitu starších lidí**, a to zejména prostřednictvím podpory pozitivního a aktivního stárnutí a vytvoření lepšího soužití

mezi generacemi. Byly realizovány různé programy zaměřené na zapojení seniorů, včetně tréninků paměti a kognitivních schopností, s důrazem na podporu celé rodiny.

Nadace se také zaměřujeme na **poskytování podpory v oblasti paliativní a hospicové péče**, šíření znalostí o paliativní medicíně mezi odbornou veřejností a stážemi pro odborníky. Dále se věnujeme vzdělávání studentů medicíny v oblasti paliativní péče a podporujeme jejich zájem o toto téma (Nadace Komerční banky a.s. – Jistota, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 30.

9.3.9 Nadace VINCI v České republice

Byla založena v roce 2008 u Městského soudu v Praze a zaměřuje se na podporu sociální a právní ochrany dětí a mládeže, zmírňování následků tíživých životních situací a poskytuje podporu a pomoc neziskovým organizacím. Podporuje iniciativy, které podávají trvalá a kreativní řešení problémů spojených s integrací nejvíce zranitelných jedinců do společnosti a zaměstnání. Nadace svoji činnost rozděluje do čtyř oblastí. První oblastí je **Přístup k zaměstnání**, podporuje instituce, které se angažují v poskytování příležitostí pro zaměstnání a vzdělání. Další oblastí je **Zajištění mobility**, jejíž cílem je podpora mobility osob, aby se zabránilo sociálnímu nebo profesnímu vyloučení těchto osob. Další oblastí, ve které se nadace angažuje je **Integrace pomocí bydlení**. Jejím cílem je pomoc organizacím, které poskytují možnosti bydlení pro osoby v ohrožení nebo sociálního vyloučení. Další oblastí je oblast **Sociální začlenění v ohrožených lokalitách**, kdy nadace poskytuje podporu a asistenci organizacím, které se angažují v posilování sociálních vazeb a občanské soudržnosti a aktivně bojují proti sociálnímu vyloučení a izolaci osob (Nadace VINCI v České republice, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace jsou uvedeny v příloze č. 2, tab. 31.

9.3.10 Nadace Sirius

Byla založena v roce v roce 2008 u Městského soudu v Praze a zaměřuje se na rozvoj a uplatňování základních lidských práv a humanitárních zásad a deklaruje svou snahu přispět k lepšímu životu dětí, které neměly v životě štěstí. Nadace založila veřejnou sbírku, a to již v roce 2017, jež je realizována prostřednictvím dárcovského portálu **www.patrondeti.cz**, která má za cíl poskytovat pomoc zdravotně a sociálně

znevýhodněným dětem a jejich rodinám v celé České republice. Na tomto portálu jsou publikovány příběhy dětí, které potřebují pomoc a podporu. Dárce má možnost vybrat si konkrétní příběh dítěte a přispět konkrétní finanční částkou. Nadace dále spravuje portál www.sancedetem.cz. Tento portál poskytuje informace, které by pomohly rodinám s dětmi v krizových situacích. Jeho cílem je poskytovat ucelené a kvalitní informace o ohrožení dětí zdravotními, psychickými a sociálními vlivy. Tyto údaje jsou připravovány ve spolupráci s předními odborníky. Součástí portálu je také odborná knihovna, kde jsou odkazy na odborné publikace, sborníky, články, videa a audio nahrávky.

Nadace dále vytvořila projekt pod názvem **Chodící lidé**, jehož cílem je proměnit veřejné vnímání osob s handicapem. Způsoby, jakými projekt představuje život lidí se zdravotním postižením jsou nekonvenční a staví na osobních zážitcích či setkáních. Jeho záměrem je změnit přístup společnosti ke zdravotně postiženým lidem.

Nadace Sirius pravidelně vyhlašuje grantová řízení zaměřená na řešení problematiky ohrožených dětí. Grantová podpora je udělována na základě odborné analýzy, která identifikuje oblasti, jež vyžadují finanční podporu. Hlavním cílem udělených grantů je hledání nových řešení problémů, inovace nebo změna stávajících postupů a metodiky a také šíření osvědčených příkladů (Nadace Sirius, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 32.

9.3.11 Nadace GCP

Byla založena v roce 2009 u Městského soudu v Praze, kdy její činnost je zaměřena na charitativní pomoc osobám nacházejícím se v krizové sociální, humanitární nebo jinak obtížné situaci, ochraňuje práva dětí a mládeže. Nadace během sledovaného období použila svůj majetek v souladu se svou činností a poskytla nadační příspěvky jak právnickým, tak i fyzickým osobám. Nadace se však nepodílela na žádných aktivitách, které by realizovala v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti (Nadace GCP, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 33.

9.3.12 Nadace RSJ

Byla založena v roce 2014 u Městského soudu v Praze a cílí na podporu nevládních neziskových organizací. Nadačních programy **Dětství** a **Poznání** se zaměřují na zajištění

bio-psycho-sociální prevence a přípravu vzdělávacího obsahu pro základní a střední školy. Podporou nadace se staly organizace Nevypust' duši, Národní ústav duševního zdraví a česká psychiatrická společnost. Nadace RSJ usiluje o to, aby týmy v těchto organizacích měly oporu v nadaci a mohly se plně soustředit na své vlastní poslání. Nadace dále podporuje projekt **Přemýšlivé děti**. Tato podpora umožňuje vytvoření prostředí, které propojuje nadané, přemýšlivé děti a podporuje jejich setkávání, ať už virtuálně či reálně. V rámci tohoto programu podporuje i financování psychologů a terapeutů na letních kempech pro nadané děti a dospívající.

Nadace dlouhodobě podporuje a spolupracuje s organizací **Učitel naživo** s cílem zlepšit český vzdělávací systém prostřednictvím investic do kvalitní přípravy a podpory učitelů a ředitelů škol.

Dobročinnost zaměstnanců finanční skupiny RSJ je stále podporována a rozvíjena díky programu **Pomáhání**. Zaměstnanci pravidelně přispívali finančními prostředky pěti vybraným neziskovým organizacím, které chtějí dlouhodobě podporovat. RSJ pak ke každé koruně, kterou zaměstnanci darovali, přidává další tři koruny (Nadace RSJ, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 34.

9.3.13 Nadace Jedličkova ústavu

Byla založena v roce 1998 u Městského soudu v Praze, kdy se soustřeďuje na podporu sociální a pracovní rehabilitace a integrace tělesně postižených do společnosti. Nadace pravidelně vytváří akce typu aukce. Například zajišťovala aukci „**Sport pomáhá všem**“, kde přední čeští sportovci darují svá ocenění typu medailí či poháru, které se následně vydraží a příspěvek z této aukce je určen pro nadějně atlety Sportovního klubu Jedličkova ústavu. Nadace dále uspořádává v areálu Jedličkova ústavu **Abilympiádu pro děti a mládež** a další sportovní soutěže a závody obdobného typu.

Projekt nadace **Cesta k radosti**, který je určen pro žáky a studenty škol Jedličkova ústavu je zaměřen na proces výstavní a publikační činnosti, který provede účastníky mediálním prostředím, které jim dosud nebylo známo. V budoucnu by se pak sami mohli profesně realizovat v tomto prostředí, což by jim mohlo pomoci při začlenění na pracovní trh.

Nadace dále zajišťuje Program **Banal Fatal**, který je zaměřen na oblast primární prevence úrazů páteře a míchy. Debaty na toto téma probíhají na půdě školy nebo dětského tábora

na základě odvysílání skutečných videí, která ukazují dětem, jak se úrazy staly někomu ve stejném věku jako oni nebo starším a jak lze páteř fatálně zranit při banálních situacích (Nadace Jedličkova ústavu, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 35.

9.3.14 Nadace AGEL

Byla založena v roce 2011 u Městského soudu v Praze, kdy se zaměřuje na všestrannou podporu humanitárních aktivit právnických a fyzických osob sledujících obecně prospěšné cíle, zejména se zaměřením na podporu projektů a aktivit zdravotního a sociálního charakteru. Nadace se dále kromě podpořených projektů od organizací a individuálních žádostí zaměřuje na charitativní projekty. Zejména na podporu **Azylového domu Gloria** pro ženy a matky s dětmi. Tomuto azylovému domu poskytla finanční příspěvek například na uspořádání dětského dne či na nákup školních pomůcek. Nadace též poskytla finanční příspěvky na léky či zubařská ostření. Stejnou formou podpořila i azylové domy pro matky v tísní v Kojetíně či podpořila Dětský domov Černá Voda. Nadace dále přispívá na letní tábory, charitativní běhy, vánoční nadílky či uspořádává vánoční besídky (Nadace AGEL, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 36.

9.3.15 Nadace BLÍŽKSOBĚ

Byla založena v roce 2016 u Městského soudu v Praze, kdy se zaměřuje na zvyšování šancí znevýhodněných skupin a jednotlivců na plnohodnotný život, kteří však již vlastní aktivitou projeví zájem současný stav změnit. Tato nadace dlouhodobě spolupracuje s nevládní neziskovou organizací **Frank Bold Society** – projekt Rekonstrukce státu, která hájí práva občanů v České republice a životní prostředí. Nadace dále spolupracuje na projektu na projektu **Týdny mediálního vzdělávání**, a to s organizací Člověk v tísní o.p.s. V tomto projektu se soustředí na rozvoj mediální gramotnosti. Nadace se snaží o komplexní prosazení koncepčních změn v oblastech školství, rozvoje občanské společnosti a liberální demokracie. Dále se věnují podpoře projektů, které se zabývají technologickou revolucí a podporují organizace reagovat na tyto technologické výzvy. Dále tato nadace směřuje podporu k projektům, které se zaměřují na inovaci školství a zavedení systémových změn. Cílem nadace je modernizovat celý vzdělávací proces tak, aby lépe odpovídal požadavkům současnosti (Nadace BLÍŽKSOBĚ, 2019, 2020,

2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 37.

9.3.16 Nadace J&T

Byla založena v roce 2004 u Městského soudu v Praze, soustřeďuje se na podporu humanitárních aktivit právnických a fyzických osob sledujících obecně prospěšné cíle, zejména se zaměřením na podporu projektů a aktivit sociálního charakteru. Nadace dále realizuje několik vlastních dlouhodobých projektů. Jedním z nich je projekt **House of Smile**, který v Kambodži provozuje dům pro děti, které již nemají své rodiče a zároveň jsou HIV pozitivní. Dům poskytuje přístřeší a veškerou péči pro tyto děti. Dále nadace podporuje podporu vzdělávání sociálně znevýhodněným žákům **Odborného učiliště a Praktické školy v Lipové**, které pomáhá s úhradou školních potřeb či pracovních oděvů. Dále nadace zajišťuje kampaň **Hledáme rodiče**, která se na regionální úrovni zaměřuje na posílení a rozvoj náborových kampaní s cílem oslovit nové zájemce o pěstounství. Zároveň chce zvyšovat reputaci pěstounů ve společnosti a posilovat zájem a informovanost veřejnosti o této formě péče. Dále nadace podporuje projekt **Komunikační mosty**, ve kterém neziskové organizace sdílejí své praktické zkušenosti a vyměňují si názory na systém péče o ohrožené děti. V projektu **Kouzelné Vánoce** nadace naděluje dárky dětem, a to hlavně dětem ze sociálně slabých rodin, dětem v náhradní rodinné péči či dětem nemocným anebo s handicapem. Projekt nadace **Společná šance (Dítě a závislá matka)** cílí na péči o matky (uživatelky návykových látek) s dítětem a následné péči a pomoci při jejím návratu do běžného života. Projekt nadace **8000 DŮVODŮ** je zaměřen na děti do 7 let věku, které ze závažných důvodů musejí opustit svoji rodinu a jsou umístovány do ústavů. Cílem tohoto projektu je těmto dětem zajistit náhradní rodinu tak, aby byl minimalizovaný jejich pobyt v ústavní péči (Nadace J&T, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 38.

9.3.17 Nadace táta a máma

Byla založena v roce 1999 u Městského soudu v Praze a poskytuje pomoc opuštěným dětem, a to zdravým i handicapovaným. Nadace během sledovaného období použila svůj majetek v souladu se svou činností a poskytla nadační příspěvky jak právnickým, tak i fyzickým osobám. Nadace se však nepodílela na žádných aktivitách, které by realizovala v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti (Nadace táta

a máma, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 39.

9.3.18 Nadace Naše dítě

Byla založena v roce 1998 u Městského soudu v Praze a soustřeďuje se na podporu humanitárních projektů, které přispívají k vytvoření účinného systému ochrany dětí v České republice a zajišťování ochrany lidských práv v rámci Úmluvy o právech dítěte. Nadace zajišťuje projekt **Dejme úsměv dětem**, který pomáhá hendikepovaným dětem, a to ve zkvalitnění péče v daném zařízení a usnadnění práce pečujícími osobám o tyto děti. **Já a KIA pomáháme dětem** je projekt, na kterém nadace spolupracuje s firmou KIA MOTORS CZECH, jež za každé prodané vozidlo daruje 50 Kč na podporu znevýhodněných dětí, a hlavně těch s poruchou autistického spektra či dětí postižených dětskou mozkovou obrnou. Nadace dále zaštiťuje **Linku právní pomoci**, kde právníci bez nároku na honorář pomáhají znevýhodněným dětem a jejich rodinám zejména v oblasti rozvodů či péči o dítě. Dále nadace uspořádává různé charitativní sbírky a přispívá na vánoční dárky dětem z dětských domovů či podporuje výcvik asistenčních psů (Nadace Naše dítě, 2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 40.

9.3.19 Nadace Divoké husy

Byla založena v roce 1999 u Městského soudu v Praze a zaměřuje se na podporu rozvoje zejména nestátních neziskových organizací působících v oblasti sociální, zdravotní, charitativní a humanitární. Nadace zajišťuje grantový program **Benefice s Divokými husami**, který je založen na principu zdvojnásobení výtěžků benefičních akcí, s maximální částkou 60 tisíc korun. Žádosti o podporu mohou podávat nestátní neziskové organizace působící v sociální, zdravotní a humanitární oblasti. Nadace Divoké husy prostřednictvím těchto benefičních akcí podporuje nejen samotné organizace, ale i jednotlivce, a to jak prostřednictvím sounáležitosti komunity, tak motivováním k aktivnímu přístupu ke svému okolí. Tímto způsobem se podpora šíří a přináší prospěch všem zúčastněným. Nadace dále během sledovaného období vyhlášovaly **veřejnou sbírku Lety Divokých hus**, a to ve prospěch konkrétních projektů vybraných v grantových řízeních. Výtěžky sbírek se stávají součástí zdvojnásobení výtěžků pořádaných akcí v rámci programu Benefice s Divokými husami (Nadace Divoké husy,

2019, 2020, 2021, 2022). Přehled organizací a jednotlivých darů nadace je uveden v příloze č. 2, tab. 41.

10 Diskuze

Historie nadací v České republice je relativně krátká, avšak neziskový sektor, jak uvádí Lukeš (2008), má bohatou historii, jež byla několikrát přerušena významnými událostmi v českých dějinách. Jedním z těchto přerušení bylo období po roce 1948, kdy v České republice nastoupil komunistický režim a omezil činnost neziskových organizací. Dalším významným okamžikem byla intervence armád Varšavské smlouvy v roce 1968, která měla zásadní dopad na neziskový sektor a jeho možnosti působit v tehdejší Československu. Nadace, jež byly zahrnuty do této bakalářské práce, jsou nadacemi registrovanými v souladu se Zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Hlavním posláním nadací je poskytování finančních prostředků v nejrůznějších sférách občanské společnosti, a to včetně oblasti sociální, humanitární a charitativní. Rozvoj nadačního sektoru v České republice byl oficiálně zahájen v roce 1997, kdy začal platit zákon 227/1997 Sb. Zákon o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů. Díky tomu se tak potvrdila slova Plamínka et al. (1996), kdy byl v České republice dokončen rozvoj neziskového sektoru a v České republice tak vznikly organizace, které byly vytvořeny pro efektivní řízení záležitostí, jež by soukromý sektor prováděl obtížně za účelem zisku. Legislativní změny po roce 1999 tak umožnily nejen vznik a rozvoj nestátního neziskového sektoru v ČR, ale také rozvoj nadací, které přispívají k rozmanitým oblastem společenského prospěchu a podporují realizaci sociálních, humanitárních a charitativních aktivit.

Nadační příspěvky jsou poskytovány široké škále právních subjektů zahrnujících různé právní formy a organizační struktury. Jak uvádí Pelikánová (2016), patří mezi tyto subjekty například spolek. Většina mnou zkoumaných nadací poskytuje právě spolkům největší část finančních prostředků, což odpovídá i struktuře neziskového sektoru v ČR, spolků je v ČR nejvíce. Jedním z těchto spolků, který se nachází v mé analýze a o kterém má povědomí každý z nás, je Armáda spásy v České republice, z. s. Tento spolek se zaměřuje zejména na pomoc lidem bez přístřeší, ale také i na podporu ohrožených dětí. Dalším spolkem z výzkumu, který zná nejspíše každý z nás, je Oblastní spolek Českého červeného kříže. Tento má své pobočky po celé České republice, kdy jeho hlavní činností je podpora seniorů, včetně poskytování sociálních služeb pro seniory. Tento spolek se ale zároveň zaměřuje také i na pomoc lidem bez přístřeší. Některé spolky z výsledné analýzy jsou více známé, některé méně. Za zmínku jistě ale stojí i spolek PRO Army z. s., jež se zaměřuje na podporu a rozvoj sportovních aktivit paralympijského plavce Arnošta

Petráčka, který pochází z Českých Budějovic, vyhrál zlatou medaili na paralympiádě v Rio de Janeiro, pokořil v plavání několik světových rekordů a je pro řadu osob ikonou v oblasti parasportu.

V rámci získávání finančních prostředků se vybrané organizace často spoléhají na princip vícezdrojovosti, čímž minimalizují riziko závislosti na jediném zdroji financování. Jak totiž uvádí Šedivý a Medlíková (2017) při výpadku tohoto jednoho zdroje by tak byl ohrožen chod a fungování celé organizace. Tento přístup je dobře patrný například u spolku Naděje, který aktivně využívá různé grantové programy nejen od státních institucí, ale také z grantů poskytovaných různými nadacemi. Mezi nadace, které poskytují finanční podporu tomuto spolku, patří nadace Jablotron, nadace ČEZ, nadace AGEL Nadace J&T, Nadace Komerční banky a.s. – Jistota a Nadace NADĚJE. Tímto diversifikovaným přístupem k financování si spolek Naděje zajišťuje stabilitu a rozmanitost zdrojů financí, což mu umožňuje efektivněji plnit své poslání a realizovat projekty na podporu osob bez přístřeší. Podobně je situován i spolek Borůvka působící v obci Borovany, který se zaměřuje na podporu osob s tělesným či mentálním postižením. Tento spolek stejně jako spolek Naděje také uplatňuje strategii vícezdrojovosti financování. Není závislý tedy pouze na jednom zdroji finanční podpory, ale spoléhá na granty poskytované různými subjekty. Mezi nadace, které podporují činnost spolku Borůvka, patří například nadace AGROFERT, nadace ČEZ, nadace Komerční banky a.s. – Jistota a nadace VINCI Česká republika. Tímto přístupem k financování si spolek Borůvka zajišťuje stabilitu a dlouhodobou udržitelnost svých aktivit v rámci obce Borovany, což umožňuje efektivněji reagovat na potřeby komunity.

Další právní formou, která je mnou zkoumanými nadacemi finančně podporována je obecně prospěšná společnost nebo ústav. Ústav je právní formou, která nahradila obecně prospěšné společnosti a jak uvádí Kryšková (2019), klíčovým rysem ústavu (obecně prospěšné společnosti) je zásadní účel, který spočívá v poskytování veřejných služeb přístupných každému jednotlivci. Jedním z těchto známých ústavů je například ústav Fokus. Tento má své pobočky po celé České republice a soustřeďuje se na podporu osob s tělesným či mentálním postižením. Dalším ústavem, který je svou činností známý, obzvláště pro osoby žijící v Českých Budějovicích, je ústav ARPIDA. Jde o centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením. Ve výsledcích tohoto výzkumu nalezneme i řadu známých obecně prospěšných společností. Například Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. Tato organizace podporuje rodiny s dětmi, které trpí

sluchovým postižením. Další obecně prospěšnou společností je například organizace Helppes – Centrum výcviku psů pro postižené, o.p.s. Zabývá se výchovou, výcvikem a předáváním psů se speciálním výcvikem osobám se zdravotním postižením. Zajímavostí je, že si ve výzkumu lze všimnout i obecně prospěšných společností, které mají název po některých veřejných institucích jako Základní či Mateřská škola. Jedná se například o organizaci Kaňka o.p.s, která je plným názvem Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o.p.s. Podporuje osoby s tělesným či mentálním postižením a poskytuje jim služby v oblasti vzdělávání. Jedná se ale pořád o obecně prospěšnou společnost, která se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dalším takovým příkladem může být Základní škola speciální NONA, o.p.s., Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o.p.s. či Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s. Cílem těchto organizací je poskytovat vzdělání a další služby, které směřují k rozvoji osobnosti a zapojení do běžného života, a to jak dětem, mládeži, tak i dospělým se speciálními vzdělávacími potřebami.

Každá z těchto výše uvedených právních forem má své specifické charakteristiky a přístup k realizaci svých poslání a cílů ve prospěch společnosti.

V rámci této studie je důležité upozornit na výjimečný aspekt, jenž spočívá v poskytování finančních příspěvků nadacemi jiným nadacím nebo nadačním fondům. Příkladem takového příspěvku může být finanční podpora, kterou nadace ČEZ poskytla nadaci Leontinka, nadaci Olgy Havlové a nadaci prof. Vejvodského. Poskytla také finanční prostředky nadačnímu fondu Plamínek naděje, nadačnímu fondu Canisterapie, nadačnímu fondu Emil či nadačnímu fondu Senior Inn Pro. Tato praxe se děje zřídka, neboť nadace zpravidla neposkytují finanční prostředky jiným nadacím. Nicméně výjimky, jak je vidět v tomto výzkumu, jsou možné. Některé nadace mohou mít grantové programy, které explicitně umožňují financování jiných nadací. Tyto programy mohou být zaměřeny například na podporu a posilování kapacity ostatních nadací (nadačních fondů) či na podporu aktivit k dosažení společných cílů. Dalším příkladem může být nadace Leontinka, jež se soustřeďuje na pomoc dětem se zrakovým postižením. Této nadaci poskytly finanční příspěvky kromě již zmíněné nadace ČEZ také nadace GCP, nadace RSJ a nadace Naše dítě.

V tomto výzkumu se objevují i nadace, které neposkytují žádné finanční příspěvky. Soustředí se pouze na finanční podporu svých programů v oblasti sociální a humanitární. Mezi tyto nadace patří Nadace Vodafone, která aktivně podporuje rozvoj sociálních inovací prostřednictvím efektivního využití informačních a komunikačních technologií a mobilních či internetových aplikací, které slouží k posílení komunikace a mobilizaci prostředků pro řešení aktuálních sociálních výzev a ke zkvalitnění života různých komunit. Obdobně je na tom i Nadace pojišťovny Kooperativa. Tato se soustřeďuje výlučně také na podporu svých projektů. Dlouhodobě se specializuje na rozsáhlou prevenci v oblasti sociálního prostředí a zdraví. Je aktivním partnerem ve spolupráci s různými institucemi, přičemž vyhledává a vyvíjí metody a strategie s cílem předcházet negativním jevům, které by mohly mít dlouhodobé dopady na společnost.

Všechny projekty realizované v rámci finančních prostředků poskytovaných nadacemi z mého výzkumu přispívají ke zlepšování kvality života a podporují potřeby sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva. Krechovská et al. (2018) zdůrazňují, že mnoho projektů zaměřených na podporu druhých lidí se nemohou spoléhat pouze na státní či jeden druh financování. Je nezbytné získat nezávislost v oblasti tohoto financování, zejména v kontextu témat, která jsou předmětem této studie: Podpora osob s tělesným či mentálním postižením, pomoc lidem bez přístřeší, sociální služby pro seniory včetně podpory seniorů a podpora ohrožených dětí. Na základě mého výzkumu lze konstatovat, že české nadace významně přispívají do rozvoje těchto oblastí prostřednictvím poskytování finančních prostředků. Význam nadací také roste s faktem, že státní rozpočet často nemůže dostatečně pokrýt potřeby a nároky těchto projektů, a proto se nadace stávají klíčovými aktéry ve financování a podpoře těchto sociálních a humanitárních iniciativ. Jejich finanční prostředky umožňují rozvoj a posilování těchto oblastí, které mají významný dopad na životy zranitelných skupin obyvatelstva. Díky nim je možné poskytovat kvalitní a cílené služby, které přinášejí reálnou pomoc a zlepšují životní podmínky těchto jedinců.

Filantropie, jak ji definoval Anheier (2014), představuje komplexní soubor aktivit zaměřených na podporu a darování finančních nebo jiných materiálních prostředků potřebným. Toto samotné jednání je charitou, avšak filantropie sahá daleko za rámec pouhé charity a zasahuje do širšího spektra oblastí lidského života. Tato skutečnost se rovněž projevila v rámci provedeného výzkumu, kde jednotlivé nadace poskytovaly

finanční prostředky, jež byly realizovány opakovaně a dlouhodobě. Významné příklady nadací, které aktivně přispívají k podpoře sociálních a humanitárních oblastí, lze spatřit v tomto výzkumu, a to třeba v případě Nadace Jedličkova ústavu. Tato nadace se specializuje na poskytování podpory sociální a pracovní rehabilitace a integraci tělesně postižených jedinců do společnosti. Jejím pravidelným příjemcem finančních prostředků je organizace Asistence, o.p.s., která se zaměřuje na zajištění samostatného a plnohodnotného života lidí s postižením. Dalším významným příkladem je Nadace Naše dítě, jejíž úsilí směřuje k podpoře humanitárních projektů, jež přispívají k vytvoření efektivního systému ochrany dětí v rámci České republiky. Tato nadace pravidelně finančně podporuje organizaci Linka bezpečí, z.s. – Praha, která nabízí bezplatné poradenství a pomoc dětem a mladistvým při řešení obtížných životních situací a každodenních problémů. Tyto dvě nadace představují jen část podpory sociálního a humanitárního sektoru prostřednictvím svých finančních příspěvků a aktivní spolupráce s organizacemi, které se specializují na pomoc tělesně postiženým a ochranu práv dětí. Jejich důležitá role spočívá v budování inkluzivního prostředí a zajištění potřeb těchto zranitelných skupin ve společnosti.

Fundraising slouží k získávání jak finančních, tak i nefinančních prostředků, které nestátní neziskové organizace potřebují pro naplnění svého poslání (Bouchal, 2013). Při fundraisingu organizace mohou získávat finanční podporu jak od jednotlivců, tak se samozřejmě mohou oslovit i jiné dárce, a to například nadace. Nadace z mého výzkumu až na výjimky poskytují finanční prostředky prostřednictvím grantových řízení, jež mají předem dané podmínky, za kterých lze žádost o finanční příspěvek podat. Šedivý a Medlíková (2012) uvádí, že jde o proces, který je úzce navázán na vnitřní a vnější vztahy (např. vztahy s veřejností) organizace, marketing apod. To vše tvoří životaschopnou udržitelnou organizaci, pravidelnost získaných darů od konkrétního dárce ovlivňuje dobré jméno a celkovou značku této organizace. I v mém výzkumu se ukázalo, že některé nadace pravidelně podporují některé spolky, ústavy či obecně prospěšné společnosti i jiné nadace, a to přispívá k jejich dobrému jménu. Například organizace Apropos Jičín, o.p.s. se zabývá problematikou a podporou života lidí se zdravotním postižením a každý rok ze sledovaného období je podporována finančními příspěvky od nadace J&T. Dalším příkladem je organizace Lata – programy pro mládež a rodinu, z.ú., která vytváří programy a poskytuje služby ohroženým dětem a mládeži. Tato je během sledovaného období každoročně podporována nadací BLÍŽKSOBĚ a nadací J&T. Dalším příkladem může

být nadace AGEL, jež každý rok během sledovaného období podporovala organizaci Jonášův spolek, z.s. Cílem tohoto spolku je zajišťovat komplexní podporu a asistenci jedincům v různých věkových skupinách trpícím různými typy zdravotního postižení.

Na základě mnou získaných výsledků lze konstatovat, že vybrané nadace v období 2018-2021 významně přispěly finančními prostředky na podporu sociální a humanitární oblasti v České republice. V rámci sociálních služeb a podpory seniorů bylo poskytnuto 158 nadačních finančních příspěvků, ve kterých tyto nadace přispěly celkovou částkou 18 306 611 Kč. Na pomoc ohroženým dětem bylo poskytnuto 155 nadačních finančních příspěvků o celkové částce ve výši 41 120 59 Kč. Pro pomoc lidem bez přístřeší bylo vyčleněno celkových 2 830 161 Kč, a to ve 26 finančních nadačních příspěvcích. V neposlední řadě bylo na podporu osob s tělesným nebo mentálním postižením poskytnuto 853 finančních nadačních příspěvků, pro které byly tyto nadace schopny zajistit finanční prostředky ve výši celkem 94 047 715 Kč. Lze samozřejmě namítat, že by finančních prostředků mohlo být poskytnuto více, vše však odvisí od štedrosti zakladatelů jednotlivých nadací, od štedrosti jejich dárců a dalších aktivit, které nadace realizují pro rozšíření svého nadačního jmění. Nesmíme zapomenout na to, že nadační sektor v České republice existuje poměrně krátce a i přesto má řadu stabilních nadací bez, jejichž pomoci by neexistovala například řada sociálních služeb.

11 Závěr

Bakalářská práce se zabývala otázkou, jak nadace působící v České republice podporující neziskové organizace působí v sociální a humanitární oblasti, a to včetně struktury českého nadačního sektoru působícího v této oblasti. Dále se zabývala otázkou, jaký objem finančních prostředků české nadace poskytly v letech 2018–2021 neziskovým organizacím typu spolek, o.p.s. zapsaný ústav, nadace či nadační fond. A v poslední řadě se tato práce zaměřuje na to, jaké další aktivity vybrané nadace v rámci svého působení podporují či deklarují.

V teoretické části této bakalářské práce jsem popsal typologii nestátních neziskových organizací včetně sociálních aspektů charitativní a nadační činnosti. Dále zde byly popsány principy financování nestátních neziskových organizací, zdroje financování těchto organizací a nadační prostředí v České republice. V této teoretické části jsem se zaměřil hlavně na to, aby bylo zřejmé, jak nadace a vlastně i celý neziskový sektor působící v České republice funguje, jakými právními předpisy se řídí a na jakém principu nadace poskytují svoji podporu.

U praktické části byl využit kvantitativní typ výzkumu. Konkrétně technika metoda sekundární analýza dat pomocí totálního výběru, pro kterou byl hlavním zdrojem dat Veřejný rejstřík nadací a nadačních fondů. Tato bakalářská práce měla tři cíle.

Cíl číslo 1 byl splněn a přinesl odpovědi na to, jaký je celkový počet nadací působících v České republice či na to, kolik nadací v České republice působí v sociální a humanitární oblasti se zaměřením na celkovou podporu fyzických i právnických osob. Z toho výběru byl zjištěn celkový počet nadací, které podporují fyzické i právnické osoby s činností v sociálních a humanitárních oblastech, jež se týkají práce sociálního pracovníka. Dále byl z tohoto výběru zjištěn i celkový počet nadací podporující čistě jen právnické osoby působící v oblastech týkající se práce sociálního pracovníka.

V cíli číslo 2 byly definovány čtyři oblasti výzkumu, a to oblasti – pomoc lidem bez přístřeší, sociální služby a podpora seniorů, podpora ohrožených dětí a podpora osob s tělesným či mentálním postižením. Následně byla výzkumem zjištěna celková výše finančních nadačních příspěvků a celkový počet příspěvků poskytnutých v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 rozdělených do tabulek za jednotlivé oblasti, roky i za jednotlivé nadace, které splňovaly podmínky výzkumu. Tímto výzkumem byl

splněn cíl číslo 2 a bylo zjištěno, že na podporu sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021 přispěly vybrané nadace 1 192 finančních nadačních příspěvků v celkové výši 156 305 076 Kč.

Cíl číslo 3 byl splněn tím, že byly zmapovány ostatní aktivity, které realizovaly české nadace v rámci svého působení v sociální a humanitární oblasti v letech 2018-2021. Z výzkumu je patrné, že aktivity vybraných nadací byly různorodé. Každá z vybraných nadací splňující podmínky výzkumu má řadu svých originálních programů a aktivit, které nejdou shrnout do konkrétních oblastí.

V rámci této bakalářské práce byl vytvořen ucelený přehled nadací, které nejenže uskutečňují grantová řízení a iniciují vlastní projekty, ale jsou také charakterizovány svou udržitelností a pravidelným poskytováním finančních prostředků. Je důležité zdůraznit, že přestože bylo provedeno důkladné prohledání různých zdrojů a databází, jež se týkají nadací v České republice, nebyl nalezen žádný obdobný komplexní přehled, který by poskytoval takovéto souhrnné informace.

Data získaná v rámci této bakalářské práce mají za cíl poskytnout dárcům informace, které by jim pomohly rozhodnout, zda by měly své zdroje věnovat podpoře neziskového sektoru. Tato data mohou také sloužit neziskovým organizacím jako základ pro tvorbu plánů a strategií v oblasti fundraisingu. Dárci budou mít na základě těchto závěrů lepší přehled o významech a potřebách neziskového sektoru a budou schopni efektivněji rozhodovat o alokaci svých prostředků. Zároveň budou mít nestátní neziskové organizace působící v sociální a humanitární oblasti (spolky, ústavy, o.p.s., nadace, nadační fondy) k dispozici konkrétní informace a analýzy, které jim umožní vypracovat fundraisingové plány a strategie zaměřené na získání finančních prostředků pro své aktivity a projekty.

12 Seznam literatury

1. ANHEIER, H.K., 2014. *Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy*. 2nd Edition. London: Routledge, 594 s. ISBN 9781315851044.
2. BARTOŠOVÁ, Z., 2006. *Průvodce firemní filantropií*. Praha: Fórum dárců, 42 s. ISBN 80-902-9655-6.
3. BELLEFLAMME, P., LAMBERT, T., SCHWIENBACHER, A., 2014. Crowdfunding: Tapping the Right Crowd. *Journal of Business Venturing*. 5(29), 585-609. DOI: 10.2139/ssrn.1578175.
4. BERÁNEK, O., ŤUPEK, P., 2008. *Dvoji tvář islámské charity*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 219 s. Quaestiones quodlibetales. ISBN 978-80-732516.
5. BEZOUŠKA, P., *Nadace a nadační fondy po faceliftu* [online]. 2014 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://domaci.hn.cz/c1-58790210-nadace-a-nadacni-fondy-po-faceliftu>
6. BOUKAL, P., 2013. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 264 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.
7. *Co je to Nadační investiční fond (NIF)?*, 2022. [online]. Fórum dárců. Praha: Fórum dárců [cit. 2023-2-21]. Dostupné z: <https://www.donorsforum.cz/nadace-a-fondy/nadacni-investicni-fond.html>
8. ESPINOZA, B., 2013. *FINANCOVÁNÍ NADACÍ A NADAČNÍCH FONDŮ*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Prof. JUDr. Hana Marková, CSc.
9. *Financování sociálních služeb*, 2022. [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2022-12-31]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/financovani-socialnich-sluzeb>
10. *Filantropie, nebo charita?*, 2022. [online]. Svěrenecká správa. Praha [cit. 2022-12-8]. Dostupné z: <https://www.svsp.cz/filantropie-a-charita>
11. *Fórum dárců: Co je to Nadační investiční fond (NIF)?* [online], 2023. Praha: Fórum dárců [cit. 2023-5-25]. Dostupné z: <http://www.donorsforum.cz/nadace-a-fondy/nadacni-investicni-fond>
12. *Fórum dárců: Znamka kvality pro nadace a znamka kvality pro nadační fond* [online], 2023. Praha: Fórum dárců [cit. 2023-5-25]. Dostupné z: <https://www.donorsforum.cz/sluzby-a-projekty/znamka-kvality.html>

13. *Fórum dárců: Kdo jsme* [online], 2023. Praha: Fórum dárců [cit. 2023-5-25]. Dostupné z: <https://www.donorsforum.cz/o-foru-darcu/kdo-jsme.html>
14. FRIČ, P., 2001. *Dárcovství a dobrovolnictví v České republice: (výsledky výzkumu NROS a Agnes)*. Praha: NROS, 115 s. ISBN 80-902-6337-2.
15. HEJDUKOVÁ, P., 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 272 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-298-4.
16. HOMMEROVÁ, D. et al., 2020. *Efektivní řízení neziskových organizací poskytujících sociální služby*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 172 s. ISBN 978-802-6109-655.
17. *Informace o fondech*, 2022. [online]. Dotaceu.cz. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>
18. MAREK, J., 2017. Vývoj legislativní úpravy nadací v České republice od roku 1990 do současnosti se zaměřením na transparentnost. *Český finanční a účetní časopis*. 5(23). DOI: <http://dx.doi.org/10.18267/j.cfuc.502>.
19. MÜLLER, J., 2002. *Kapitalizace českých nadací*. Praha: Fórum dárců. ISBN 80-902-9651-3.
20. KRECHOVSKÁ, M., HEJDUKOVÁ, P., HOMMEROVÁ, D., 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 202 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3075-2.
21. KRYŠKOVÁ, Š., 2019. *Nestátní neziskové organizace – právní úprava, účetnictví, audit, daně*. Praha: Leges, 297 s. Teoretik. ISBN 978-807-5023-780.
22. KUVÍKOVÁ, H., VACEKOVÁ, G., 2009. *Diverzifikácia finančných zdrojov v neziskových organizáciách*. E+M Ekonomie a Management. Liberec, 12(4), 84-96. ISSN 1212-3609.
23. MACHÁLEK, P., NESRSTOVÁ, J., 2011. *Základy fundraisingu a projektového managementu*. Brno: Masarykova univerzita, 111 s. ISBN 978-80-210-5518-6.
24. MRÁZEK, A., 2016. *Není charita jako Charita*. [online]. Svět neziskovek. Praha [cit. 2022-12-8]. Dostupné z: <https://svetneziskovek.cz/lide/neni-charita-jako-charita>
25. Nadace JABLOTRON, 2019. *Výroční zpráva nadace JABLOTRON 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírnka listin. Jablonec nad Nisou: nadace JABLOTRON [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=915286>

26. Nadace JABLOTRON, 2020. *Výroční zpráva nadace JABLOTRON 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Jablonec nad Nisou: nadace JABLOTRON [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=915286>
27. Nadace JABLOTRON, 2021. *Výroční zpráva nadace JABLOTRON 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Jablonec nad Nisou: nadace JABLOTRON [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=915286>
28. Nadace JABLOTRON, 2022. *Výroční zpráva nadace JABLOTRON 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Jablonec nad Nisou: nadace JABLOTRON [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=915286>
29. Nadace OKD, 2019. *Výroční zpráva nadace OKD 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Karviná: nadace OKD [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=321102>
30. Nadace OKD, 2020. *Výroční zpráva nadace OKD 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Karviná: nadace OKD [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=321102>
31. Nadace OKD, 2021. *Výroční zpráva nadace OKD 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Karviná: nadace OKD [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=321102>
32. Nadace OKD, 2022. *Výroční zpráva nadace OKD 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Karviná: nadace OKD [cit. 2023-3-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=321102>
33. Nadace Agrofert, 2019. *Výroční zpráva nadace AGROFERT 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGROFERT [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=694950>
34. Nadace Agrofert, 2020. *Výroční zpráva nadace AGROFERT 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGROFERT [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=694950>
35. Nadace Agrofert, 2021. *Výroční zpráva nadace AGROFERT 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGROFERT [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=694950>

36. Nadace Agrofert, 2022. *Výroční zpráva nadace AGROFERT 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGROFERT [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=694950>
37. Nadace ČEZ, 2019. *Výroční zpráva nadace ČEZ 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace ČEZ [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=17038>
38. Nadace ČEZ, 2020. *Výroční zpráva nadace ČEZ 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace ČEZ [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=17038>
39. Nadace ČEZ, 2021. *Výroční zpráva nadace ČEZ 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace ČEZ [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=17038>
40. Nadace ČEZ, 2022. *Výroční zpráva nadace ČEZ 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace ČEZ [cit. 2023-3-15]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=17038>
41. Nadace O2, 2019. *Výroční zpráva nadace O2 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace O2 [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197884>
42. Nadace O2, 2020. *Výroční zpráva nadace O2 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace O2 [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197884>
43. Nadace O2, 2021. *Výroční zpráva nadace O2 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace O2 [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197884>
44. Nadace O2, 2022. *Výroční zpráva nadace O2 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace O2 [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197884>
45. Nadace Vodafone Česká republika, 2019. *Výroční zpráva Nadace Vodafone Česká republika 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Vodafone Česká republika [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=83830>
46. Nadace Vodafone Česká republika, 2020. *Výroční zpráva Nadace Vodafone Česká republika 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace

- Vodafone Česká republika [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=83830>
47. Nadace Vodafone Česká republika, 2021. *Výroční zpráva Nadace Vodafone Česká republika 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Vodafone Česká republika [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=83830>
48. Nadace Vodafone Česká republika, 2022. *Výroční zpráva Nadace Vodafone Česká republika 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Vodafone Česká republika [cit. 2023-3-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=83830>
49. Nadace pojišťovny Kooperativa, 2019. *Výroční zpráva Nadace pojišťovny Kooperativa 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace pojišťovny Kooperativa [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=207217>
50. Nadace pojišťovny Kooperativa, 2020. *Výroční zpráva Nadace pojišťovny Kooperativa 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace pojišťovny Kooperativa [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=207217>
51. Nadace pojišťovny Kooperativa, 2021. *Výroční zpráva Nadace pojišťovny Kooperativa 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace pojišťovny Kooperativa [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=207217>
52. Nadace pojišťovny Kooperativa, 2022. *Výroční zpráva Nadace pojišťovny Kooperativa 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace pojišťovny Kooperativa [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=207217>
53. Nadace Komerční banky a.s. – Jistota, 2019. *Výroční zpráva Nadace Komerční banky a.s. – Jistota 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Komerční banky a.s. – Jistota [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=48638>
54. Nadace Komerční banky a.s. – Jistota, 2020. *Výroční zpráva Nadace Komerční banky a.s. – Jistota 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Komerční banky a.s. – Jistota [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=48638>

55. Nadace Komerční banky a.s. – Jistota, 2021. *Výroční zpráva Nadace Komerční banky a.s. – Jistota 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Komerční banky a.s. – Jistota [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=48638>
56. Nadace Komerční banky a.s. – Jistota, 2022. *Výroční zpráva Nadace Komerční banky a.s. – Jistota 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Komerční banky a.s. – Jistota [cit. 2023-3-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=48638>
57. Nadace VINCI v České republice, 2019. *Výroční zpráva Nadace VINCI v České republice 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace VINCI v České republice [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=24641>
58. Nadace VINCI v České republice, 2020. *Výroční zpráva Nadace VINCI v České republice 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace VINCI v České republice [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=24641>
59. Nadace VINCI v České republice, 2021. *Výroční zpráva Nadace VINCI v České republice 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace VINCI v České republice [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=24641>
60. Nadace VINCI v České republice, 2022. *Výroční zpráva Nadace VINCI v České republice 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace VINCI v České republice [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=24641>
61. Nadace Sirius, 2019. *Výroční zpráva Nadace Sirius 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Sirius [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=347400>
62. Nadace Sirius, 2020. *Výroční zpráva Nadace Sirius 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Sirius [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=347400>
63. Nadace Sirius, 2021. *Výroční zpráva Nadace Sirius 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Sirius [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=347400>

64. Nadace Sirius, 2022. *Výroční zpráva Nadace Sirius 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Sirius [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=347400>
65. Nadace GCP, 2019. *Výroční zpráva Nadace GCP 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace GCP [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=115062>
66. Nadace GCP, 2020. *Výroční zpráva Nadace GCP 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace GCP [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=115062>
67. Nadace GCP, 2021. *Výroční zpráva Nadace GCP 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace GCP [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=115062>
68. Nadace GCP, 2022. *Výroční zpráva Nadace GCP 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace GCP [cit. 2023-3-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=115062>
69. Nadace RSJ, 2019. *Výroční zpráva Nadace RSJ 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace RSJ [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=883501>
70. Nadace RSJ, 2020. *Výroční zpráva Nadace RSJ 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace RSJ [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=883501>
71. Nadace RSJ, 2021. *Výroční zpráva Nadace RSJ 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace RSJ [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=883501>
72. Nadace RSJ, 2022. *Výroční zpráva Nadace RSJ 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace RSJ [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=883501>
73. Nadace Jedličkova ústavu, 2019. *Výroční zpráva Nadace Jedličkova ústavu 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Jedličkova ústavu [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=731465>
74. Nadace Jedličkova ústavu, 2020. *Výroční zpráva Nadace Jedličkova ústavu 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Jedličkova ústavu [cit.

- 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=731465>
75. Nadace Jedličkova ústavu, 2021. *Výroční zpráva Nadace Jedličkova ústavu 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Jedličkova ústavu [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=731465>
76. Nadace Jedličkova ústavu, 2022. *Výroční zpráva Nadace Jedličkova ústavu 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Jedličkova ústavu [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=731465>
77. Nadace AGEL, 2019. *Výroční zpráva Nadace AGEL 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGEL [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=619999>
78. Nadace AGEL, 2020. *Výroční zpráva Nadace AGEL 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGEL [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=619999>
79. Nadace AGEL, 2021. *Výroční zpráva Nadace AGEL 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGEL [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=619999>
80. Nadace AGEL, 2022. *Výroční zpráva Nadace AGEL 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace AGEL [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=619999>
81. Nadace BLÍŽKSOBĚ, 2019. *Výroční zpráva Nadace BLÍŽKSOBĚ 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace BLÍŽKSOBĚ [cit. 2023-4-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=950132>
82. Nadace BLÍŽKSOBĚ, 2020. *Výroční zpráva Nadace BLÍŽKSOBĚ 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace BLÍŽKSOBĚ [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=950132>
83. Nadace BLÍŽKSOBĚ, 2021. *Výroční zpráva Nadace BLÍŽKSOBĚ 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace BLÍŽKSOBĚ [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=950132>
84. Nadace BLÍŽKSOBĚ, 2022. *Výroční zpráva Nadace BLÍŽKSOBĚ 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace BLÍŽKSOBĚ [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=950132>

85. Nadace J&T, 2019. *Výroční zpráva Nadace J&T 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace J&T [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=681244>
86. Nadace J&T, 2020. *Výroční zpráva Nadace J&T 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace J&T [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=681244>
87. Nadace J&T, 2021. *Výroční zpráva Nadace J&T 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace J&T [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=681244>
88. Nadace J&T, 2022. *Výroční zpráva Nadace J&T 2021j*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace J&T [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=681244>
89. Nadace táta a máma, 2019. *Výroční zpráva Nadace táta a máma 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace táta a máma [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=732471>
90. Nadace táta a máma, 2020. *Výroční zpráva Nadace táta a máma 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace táta a máma [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=732471>
91. Nadace táta a máma, 2021. *Výroční zpráva Nadace táta a máma 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace táta a máma [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=732471>
92. Nadace táta a máma, 2022. *Výroční zpráva Nadace táta a máma 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace táta a máma [cit. 2023-4-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=732471>
93. Nadace Naše dítě, 2019. *Výroční zpráva Nadace Naše dítě 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Naše dítě [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=516114>
94. Nadace Naše dítě, 2020. *Výroční zpráva Nadace Naše dítě 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Naše dítě [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=516114>
95. Nadace Naše dítě, 2021. *Výroční zpráva Nadace Naše dítě 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Praha: Nadace Naše dítě [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=516114>

96. Nadace Naše dítě, 2022. *Výroční zpráva Nadace Naše dítě 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. Praha: Nadace Naše dítě [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=516114>
97. Nadace Divoké husy, 2019. *Výroční zpráva Nadace Divoké husy 2018*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. Praha: Nadace Divoké husy [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=514775>
98. Nadace Divoké husy, 2020. *Výroční zpráva Nadace Divoké husy 2019*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. Praha: Nadace Divoké husy [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=514775>
99. Nadace Divoké husy, 2021. *Výroční zpráva Nadace Divoké husy 2020*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. Praha: Nadace Divoké husy [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=514775>
100. Nadace Divoké husy, 2022. *Výroční zpráva Nadace Divoké husy 2021*. [online]. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. Praha: Nadace Divoké husy [cit. 2023-4-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=514775>
101. *Nonprofit Finance: 12 Golden Rules* [online], 2022. Minneapolis: Propel Nonprofits [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: <https://www.propelnonprofits.org/resources/12-golden-rules-nonprofit-finance/>
102. NORTON, M., 2009. *The worldwide fundraiser's handbook: A Resource Mobilisation Guide for NGOs and Community Organisations*. 3rd Revised edition. London: Directory of Social Change, 324 s. ISBN 9781906294335.
103. NOVOTNÝ, J., LUKEŠ, M., 2008. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 221 s. ISBN 978-80-245-1473-4.
104. *Olivova nadace*, 2021. [online]. Olivova nadace. Praha: Olivova Nadace [cit. 2022-12-1]. Dostupné z: <https://olivovanadace.cz/historie/>
105. PAVLU, D., 2014. Fundraising pro neziskové organizace. *Communication Today*. Trnava, 5(1), 108-109. ISSN 1338130X.
106. PELIKÁNOVÁ, A., 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 319 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-802-4756-998.
107. PLAMÍNEK, J. et al., 1996. *Řízení neziskových organizací: První český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotních zařízeních*. 1. Praha: Nadace Lotos, 186 s. ISBN 8023804421.

108. *Pracovní skupina Strategie 2021-2030*, 2020. [online]. Vláda ČR. Praha [cit. 2023-2-2]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/cz/ppov/rmno/pracovni_skupina_strategie_2021-2030/pracovni-skupina-pro-tvorbu-strategie-vuci-nestatnim-neziskovym-organizacim-na-leta-2021---2030-182064/
109. ROSSO, H.A., TEMPEL, E.R., 2003. *Hank Rosso's Achieving Excellence in Fund Raising*. 2nd Edition. San Francisco: Jossey-Bass, 576 s. ISBN 9780787962562.
110. SALAMON, L.M., SOKOLOWSKI, S.W., 2004. *Global civil society: dimensions of the nonprofit sector*. Baltimore, MD: Johns Hopkins Center for Civil Society Studies, 509 s. ISBN 18-863-3342-4.
111. ŠEDIVÝ, M., 2003. *30 dní pro neziskový sektor*. Praha: Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, 20 s. ISBN 80-86423-06-9.
112. ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O., 2012. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 138 s. Management (Grada). ISBN 978-802-4740-409.
113. ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O., 2017. *Úspěšná nezisková organizace*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 165 s. Manažer. ISBN 978-802-7102-495.
114. ŠKARABELOVÁ, S., 2002. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 77 s. ISBN 80-210-3031-3.
115. STEJSKAL, J., KUVÍKOVÁ, H., MAŽÁTKOVÁ, K., 2012. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 172 s. ISBN 978-807-3579-739.
116. TOŠNER, Jiří. *Obecné otázky neziskového sektoru: sborník vybraných materiálů specializačního kurzu "Řízení neziskových organizací"*. Vyd. 1. Praha: Agnes, 1999, 109 s. ISBN 80-902633-2-1.
117. TOŠNER, J., SOZANSKÁ, O., 2006. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Vyd. 2. Praha: Portál, 149 s. ISBN 80-736-7178-6.
118. Úřad vlády Č. republiky, 2022. *Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030*. 1. Praha: Sekretariát Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. ISBN 978-80-7440-286-9.

119. VACEKOVÁ, G., SVIDROŇOVÁ, M., 2016. *Nonprofit organizations in selected CEE countries: a journey to sustainability*. Brno: Masarykova univerzita, 148 s. ISBN 978-80-210-8188-8.
120. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online], 2018. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 2023-6-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>
121. VÍT, P., 2015. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 157 s. Manažer. ISBN 978-802-4754-772.
122. WILSON, J., 2000. Volunteering. *Annual Review of Sociology*. 2000(26), 26. ISSN 215-240.
123. VLÁDA ČR, 2011. *Hodnoticí informace o činnosti nadací – příjemců příspěvků z nadačního investičního fondu v roce 2011* [online]. Vláda ČR [cit. 2023-5-25]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/HI_2011.pdf
124. *Založení nadace a nadačního fondu*, 2022. [online]. Notářská komora České republiky. Praha: Notářská komora České republiky [cit. 2023-5-18]. Dostupné z: <https://www.nkcr.cz/sluzby/pravnicke-osoby-a-podnikani/zalozeni-nadace-a-nadacniho-fondu>
125. Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, 1990. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 19, s. 366. ISSN 1211-1244.
126. Zákon č. 856/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, 1992. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 117, s. 3473. ISSN 1211-1244.
127. Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů, 1997. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 80, s. 4730. ISSN 1211-1244.
128. Zákon č. 3/2002 Sb. Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, 2002. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 2, s. 83. ISSN 1211-1244.
129. Zákon č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů, 2002. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 82, s. 4835. ISSN 1211-1244.

130. Zákon č. 108/2006 Sb. zákon o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, 2006. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 37, s. 1283. ISSN 1211-1244.
131. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, 2012. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 33, s. 1026. ISSN 1211-1244.
132. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3557. ISSN 1211-1244.
133. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 65, s. 3121. ISSN 1211-1244.
134. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, 1995. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 65, s. 3554. ISSN 1211-1244.
135. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, 1991. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 107, s. 2805. ISSN 1211-1244.
136. Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, 2013. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 116, s. 3514. ISSN 1211-1244.
137. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, 2004. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 190, s. 10267. ISSN 1211-1244.
138. Zákon č. 171/1991 Sb. Zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, 2013. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 36, s. 842. ISSN 1211-1244.

13 Seznam zkratk

ČR	Česká republika
FO	Fyzická osoba
NIF	Nadační investiční fond
NNO	Nestátní nezisková organizace
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
PO	Právnícká osoba
p.s.	Pobočný spolek
z.s.	Zapsaný spolek
z.ú.	Zapsaný ústav

14 Seznam příloh

- Příloha č. 1 Počty nadací působících v sociální a humanitární oblasti v jednotlivých krajích (Tab. 16-22)
- Příloha č. 2 Objem finančních prostředků poskytnutých nadacemi na jednotlivé projekty (Tab. 23- 41)